

TIDNINGEN

DJURSKYDDET

MEDLEMSTIDNING FÖR DJURSKYDDET SVERIGE • NUMMER 2/2017 • ÅRGÅNG 127

8 RÅD

om sommarfaror för
hund, katt och kanin

POLITISK PÅVERKAN I PITEÅ

Häng med dit!
SIDAN 22

+

120 ÅR MED DJURSKYDDET SVERIGE!

Så firar vi!
SIDAN 7

TEMA MINK FÖR PÄLSUPPFÖDNING

Rovdjur i bur

Vad behöver en mink? Simma eller inte simma? Etagebur och berikning eller röra sig över vidder? SIDAN 10

Hill's stöder djurhemmens viktiga arbete

Vår mission har i mer än 75 år varit att medverka till att berika och förlänga det speciella förhållandet mellan människor och deras husdjur.

Samtidigt brinner våra hjärtan också för hundar och katter som inte har en kärleksfull familj och ett trevligt hem. Därför stöder vi lokala djurhem och välgörenhetsorganisationer i hela världen. Genom att bland annat donera balanserat foder hjälper Hill's varje år till att rädda nästan en miljon hundar och katter världen över.

Genom att ge djuren precis den näring de behöver från den dag de kommer till djurhemmet ser vi till att deras hälsa är högsta prioritet. Och friska djur är lyckliga djur som snabbare hittar en ny familj!

Hill's är stolta över samarbetet med Djurskyddet Sverige. Samarbetet innebär att vi stöttar Djurskyddet Sverige centralt på olika sätt men också lokalt där vi bland annat tillhandahåller fritt foder till de inläggande djuren på Djurskyddets djurhem.

Transforming Lives™

TEMA MINK FÖR PÄLSUPPFÖDNING

8

Minkar föds upp för pälsens skull. De lever sina liv i burar och valparna föds på våren för att avlivas till hösten. Flera länder har förbjudit pälsdjursuppfödning. I Sverige fortsätter den.

TIDNINGEN DJURSKYDDET

REDAKTÖR & ANSVARIG UTGIVARE

Katarina Hörlin

LAYOUT

Nevada Media

KORREKTURLÄSNING

Majk Michaelsson

BILDBEHANDLING

Nevada Media

ANNONSANSVARIG

Carina Carlsson
carina.carlsson@djurskyddet.se

OMSLAGSFOTO

Elsa Frizell

ISSN

1651-4505

TRYCK

Sörmlands Printing Solutions AB

MATERIAL

Redaktionen ansvarar inte för insänt, icke-beställt material

NÄSTA MANUSSTOPP

12 augusti

KONTAKT

redaktionen@djurskyddet.se

6 I korthet. Dra inte ner på djurskyddet, svensk griskäring!

30 Vi tipsar. Ljuvlig djurisk sommarläsning.

38 Gåsten. Kerstin Malm om att acceptera sin hund. Och sig själv.

26

Essän. Djurskydds-kontrollerna. Om arbetsmiljön och djuren.

36

Fråga experten. Är den lille valpen för snäll mot katten?

42

Sista ordet. Djurskyddet Sveriges styrelseledamot Stina Näsström om djur i bur.

+

4 - Ledare, 6 - I korthet, 22 - Hos lokalföreningarna, 42 - Djurkrysset, 48 - Medlemsinfo, 50 - Nästa nummer

Katarina Hörlin

Redaktör
redaktionen@djurskyddet.se

LEDARE

Respekt och skydd åt alla djur

Griffin är en svart, oftast alldeles för lurvig, mellanpudel som precis fyllt fyra år. Han ligger här bredvid på skrivbordet. Hakan lutad mot tassens. Den lurviga svansen nuddar tangentbordet och hans djupa andetag fyller rummet. En liten kompis, som gjort livet så kul. Så känner nog de flesta som har turen att ha en djurvän vid sin sida.

De senaste dagarna har jag varit nere i tidningsarkiven och dykt runt. Varje gång kommer jag upp med en ny hög tidningar. Det är omöjligt att inte sätta sig ner och läsa. Innehållet är alltid starkt men det mest slående är ändå hur otroligt fina omslagsfoto Tidningen Djurskyddet har haft genom tiderna. Nästan alltid möts läsaren av ett djurs raka blick.

Organisationen Djurskyddet Sverige firar sitt 120-årsjubileum i år. Visionen är:

”Ett samhälle där människor visar respekt och medkänsla för alla djur.”

Det är en hållning som är lätt att ta till sig och för mig blir varje omslag av tidningen där en varelse ser rakt på oss en påminnelse om den visionen.

Missa inte intervjun med Djurskyddet Sveriges generalsekreterare på sidan 7 där hon berättar om hur firandet av organisationens 120 år ska se ut.

Är du i Visby första veckan i juli? Kom gärna på Djurskyddet Sveriges seminarier under politikerveckan. Följ annars bevakningen på tidningens webb: tidningen.djurskyddet.se

Nu vaknar Griffin här bredvid. Ett kort skall berättar att han vill gå ut. Innan vi går: Missa inte boktipsen på sidorna 30–31 om samspel mellan djur och människa.

Fin sommar! ✕

TYCK TILL!

Mejla dina idéer och åsikter till redaktionen@djurskyddet.se. Läs fler artiklar på tidningen.djurskyddet.se. Följ oss på www.facebook.com/djurskyddet.

Sätt stopp för fyrverkerier!

Nu är det hög tid för den ansvariga ministern att sätta stopp omedelbart för dessa livsfarliga raketer och smällare! Ser inte denna minister hur det såg ut i Malmö och andra städer på nyårsafton? Väntar denne minister på att det skall bli samma förödelse som i Mexico där en hel marknadsplats utplånades och där över fyrtio personer fick sätta livet till, är det det denne ansvarige minister i regeringen inväntar? Är det inte bättre att förebygga än att förolyckas?

Tyvärr verkar det bara svamlas och inget uträttas. Och vad kostar alla polisbevakningar, sjukvård, bränder,

skadegörelser, räddningstjänst – denna meningslösa och intetsägande förödelse – oss, som anser att helger och nyårsaftnar är till för alla, inte bara för dem som har till syfte att förstöra freden för oss som värnar om våra älskade husdjur.

Lyssna nu, du ansvariga minister, annars bör du nog byta arbete. Handla nu och sluta upp med allt svammel. Måttet är rågat nu.

”Ministeransvar”

Anders Ygeman,
inrikesminister

Foto: Kristian Pohj/Regeringskansliet

Tidningen Djurskyddet tillägger:

Djurskyddet Sverige driver arbetet mot fyrverkeribegränsning

I januari uppvaktade en delegation från Djurskyddet Sverige, Djurens Rätt, Svenska Kennelklubben och Brukshundklubben inrikesminister Anders Ygeman med 102 977 namnunderskrifter som enats kring kravet: Stoppa den i dag tillåtna försäljningen av fyrverkerier och pyroteknik till privatpersoner. En tid senare

tackade ministern för besöket i ett brev där han också skrev att i dag har ”kommunerna en möjlighet att genom lokala föreskrifter begränsa användningen av fyrverkerierna”. Något delegationen inte anser vara tillräckligt. I skrivande stund planerar de nya insatser för att få igenom en fyrverkeribegränsning.

Elefanter på cirkus och de som används för att turister ska rida på dem far mycket illa.

Från Djurskyddet Sveriges facebookside:

Om vilda djur på cirkus

”Hade allmänheten inte betalat för att se cirkus med djur så hade det inte förekommit. Skrämmande att det måste vara olagligt för att folk ska avstå.”

Foto: iStockphoto

MEST LÄST PÅ TIDNINGEN.DJURSKYDDET.SE

Mest läst den senaste månaden

1. Detta vill vi se i en ny djurskyddslag
2. Fråga experten: Min hund har blod i bajset/Hur farligt är det om hunden äter choklad?
3. Så lagar du din egen hundmat
4. Dags att kattsäkra balkongen
5. Fråga Experten: Hur ofta behöver jag avmaska min hund?

SKANDINAVISK DESIGN TILL DIN KATT OCH HUND.

Ingen dvärgband-mask hittad i varg

■ **25 vargar fälldes** under årets licensjakt på varg. Ytterligare en sköts på grund av skabbsjukdom. Det var 11 honor och 15 hanar. Hos fem av vargarna hittades äldre revbensfrakturer, en hade en fraktur som inte läkt ihop. Revbensfrakturer är vanliga hos äldre djur och kan orsakas av älgsparkar. En varg hade trikiner, ingen hade dvärgbandmask. Medelvikten var 34 kg med en spridning på 22–44 kg, skriver SVA, Statens veterinärmedicinska anstalt, i en rapport. ✕

Foto: iStockphoto

Ingen rutinmässig fixering för gris

■ **Jordbruksverket avslår** grisenäringens förslag till kontrollprogram där rutinmässig fixering av sugor ingick.

– Bra! Vi är övertygade att våra protester haft effekt, säger Åsa Hagelstedt, generalsekreterare Djurskyddet Sverige, som länge verkat för att rutinmässig fixering av gris inte ska bli tillåtet. ✕

Foto: iStockphoto

Danmark inför djuromsorgsmärkning på griskött

■ **I maj lanserar Danmark** den frivilliga djuromsorgsmärkningen "Bedre Dyrevelfærd" på griskött. Ju bättre djuromsorg desto fler hjärtan får köttet märkas med.

Ett hjärta ges då kraven på lösgående sugor i hela produktionen, hela svansar och halm uppfylls. Två ges då grisarna har mer plats och halm än hos de som fått ett hjärta. Tre ges då grisarna har ännu mer plats, halm och tillgång till uteområden, samt att grisningen sker på friland.

– Det är inte osannolikt att danskt griskött kommer till Sverige med dansk märkning. Nu är det upp till svenska grisenäringen att inte tumma på svenskt djurskydd och vara tydlig med vad djurskyddslagstiftningen innebär, säger Gunnela Ståhle, styrelseledamot i Djurskyddet Sverige, som tidigare skrivit om djuromsorgsmärkning på sin blogg:

"I Nederländerna finns Beter Leven (Bättre liv) som är uppbyggt kring ett trestjärnigt betygssystem utifrån djurvelfärden. Storbritannien har Freedom Food, där säljs 95 procent av icke-burägg och en fjärdedel av allt griskött under Freedom Food-märkning. Totalt 10

miljoner djur, varav 3,9 är kycklingar, är certifierade enligt Beter Leven."

Anser du att Sverige behöver ett liknande system?

– Det är ingen nackdel om vi har djurvelfärdskoncept som går utöver svensk djurskyddslagstiftning. Men det är oerhört viktigt att sådana koncept inte ersätter en ambitiös svensk djurskyddslagstiftning. Det skulle innebära att man överlämnar till konsumenterna att avgöra nivån på svenskt djurskydd. Det är något som LRF har drivit och finns i vissa motioner från Alliansen. I Holland och England är det djurskyddsorganisationerna som är huvudmän, vilka är trovärdiga avsändare. I Danmark är det lantbruksnäringen. Att vara huvudman för en märkning kräver stora resurser och jag tror inte det finns någon organisation som är beredd att ta bollen i Sverige, säger Gunnela Ståhle. ✕

Gunnela Ståhle.

Foto: Maja Brand

Foto: iStockphoto

Hästar ska inte tränas via dominans

■ **Hästar svarar bäst** på träning som förstärker önskad beteenden genom konsekventa belöningar. Det visar en granskning av ett stort antal vetenskapliga artiklar, som gjorts på SLU. Människan måste alltså inte bli

hästens ledare och dominera den för att få hästen att samarbeta, den teorin vilar inte på vetenskaplig grund. Tvärtom kan dominanskoncept riskera djurvelfärd och människors säkerhet, skriver SLU. ✕

Vit mårhund.

Mårhundar ska utrotas

■ **I april släpptes tjugo** steriliserade vita mårhundar med sändare ut i Norrbotten och Västerbotten för att leda jägarna till vilda mårhundar, vilka ska skjutas.

– Mårhundar från pälsfarmar klarar av att anpassa sig till ett liv i det vilda, och har kvar sitt naturliga beteende att leta efter en partner. För att utesluta förväxlingsrisk med vilda mårhundar har vi i år valt att använda helvita mårhundar som sändardjur, säger P-A Ählén, projektledare för mårhundsprojektet i Svens-

ka Jägareförbundet, i ett pressmeddelande.

Mårhundsprojektet ska utrota mårhund- en, då den är en invasiv art i den svenska faunan och kan enligt Jägareförbundet skada ekosystemet, sprida rabies och dvärgband- mask.

Djurskyddet Sverige arbetar via Eurogroup for Animals för att mården ska komma in på listan över invasiva arter och därmed stoppa det djurplågeri som pågår i andra länder där mårhunden hålls för pälsproduktion. ✕

Ett steg ur burarna för EU-kaniner

■ **I mars röstade EU-**parlamentets jordbruksutskott genom en rapport som föreslår att fasa ut kaninerna i Europas kött- produktion ur burarna. Compassion in world farming, CIWF, skriver att just nu är 99 procent av EU-kaninerna i köttindustrin instängda i små karga burar oförmögna att utöva naturliga beteenden. Nästa steg blir att EU-kommissionen tryggar välfärden för kaninerna i köttindustrin genom att föreslå nya lagar, skriver CIWF. ✕

Foto: iStockphoto

Slopa inte förprovning av djurstall

■ **Behåll förprovnings** av svenska djurstallar. Det kräver flera organisationer i en debattartikel, efter att motioner i riksdagen föreslagit att slopa det obligatoriska kravet om förprovning.

”Mångårig erfarenhet visar att de som ritar och bygger djurstallar ofta ger förslag på byggnadslösningar som inte är lämpliga

för djuren och som står i strid med gällande bestämmelser. Att lämna denna viktiga funktion till marknaden är att svika både djur och djurhållare.” skriver Åsa Hagelstedt, Bo Algers och flera andra i artikeln, som publicerades i ATL i april. Länsstyrelsen utför förprovnings utifrån djurskydds- föreskrifterna. ✕

Foto: Maja Brand

HALLÅ DÄR...

Åsa Hagelstedt, generalsekreterare Djurskyddet Sverige. I år fyller organisationen 120 år.

Hur ska ni fira?

– Vi, alltså styrelseledamöter, kanslipersonal och medlemmar, kommer att stå på Stockholms Centralstation hela dagen den 4 juni. Där kommer vi att bjuda på tårta, ge information om vår verksamhet och vi delar även ut årets djurskyddspris.

Kommer firandet att märkas ute i landet?

– Ja, det tror jag absolut. Vi har väldigt aktiva och påhittiga föreningar! Men jag vill gärna passa på att säga att om någon förening vill ha material för utskick, förslag på aktiviteter eller annat stöd: hör av er till kansliet! Vi finns där för att stötta er.

Om du skulle räkna upp de tre viktigaste förbättringarna för djur som Djurskyddet Sverige varit med och drivit fram under dessa 120 år, vilka skulle du lyfta fram?

– Slaktfrågan har ju varit ständigt aktuell, redan 1903 diskuterades hur slakten skulle bli skonsam. Mycket har förbättrats: idag ges bedövning och metoder att minska stressen tas fram. Att förbjuda plågsamma fällor inom jakten har varit en annan viktig fråga.

Vi har också varit pådrivande i att höja medvetenheten om vikten av ett starkt djurskydd.

Vilken är den viktigaste framtidsfrågan?

– I den närmaste framtiden är det att djurskyddslagen förnyas. I ett längre perspektiv tycker jag det är viktigt att driva djurskyddsfrågorna så att alla djur inkluderas. Inte bara hundar och katter, för de allra flesta är det självklart att vi ska ta hand om dem på ett bra sätt, utan även arbeta för djuren i pälsnäringen, i lantbruket, i djurförsök och de vilda djuren. Vi ska arbeta för allas rätt till skydd. ✕

TEMA MINK FÖR PÄLSUPPFÖDNING

Rovdjur i bur

Nästan en miljon minkar föds varje år upp i Sverige för sina pälsars skull. De lever i burar och får sin föda via gallrets tak.

Pälsnäringen hävdar att minkarna har det bra. Kritikerna att de inte kan utöva sina naturliga beteenden.

Minkarnas välfärd i fokus

Pälsdjursbranschen är den djurhållningsbransch som har ifrågasatts mest när det gäller att leva upp till kravet på naturligt beteende. **Åtgärder måste sättas in.** Om inte det sker bör minknäringen läggas ner. Så skrev Eva Eriksson i sin utredning "Ny Djurskyddslag". Åtgärder har satts in. **Men räcker de?**

Minkar är rovdjur. I dag lever de fritt i Nordamerika. Där rör de sig över upp till tre kilometer stora områden. Ofta tar de sig fram längs vatten. De äter fisk, ägg och annan proteinrik föda. I Sverige fanns för länge sedan en vild europeisk mink, men de som idag lever fritt i naturen har sitt ursprung i minkar som rymt ur burar.

– De är ferala, alltså förvildade husdjur. Av 100 utsläppta minkar överlever runt fem till tio, och på några generationer har de byggt upp en ny stam. De är aggressiva och utgör ett hot mot andra arter i naturen, säger professor Lena Lidfors, vid SLU.

I boken Hur mår maten? skriver Per Jensen, professor i etologi, att minkens beteende i naturen på flera punkter skiljer sig från de traditionella husdjuren: "De är strikt ensamlevande och revirhävande och hanar och honor träffas i princip bara under parningssäsongen. Domesticeringen av minkar har inte kommit särskilt långt, även om de hållits i fångenskap och avlats för mer attraktiv päls under ett hundratal generationer. Minkar som kommer ut från farmar har relativt lätt att etablera sig och överleva och de uppför sig i princip helt som sina vilda förfäder, de amerikanska minkarna."

Minkuppfödning för pälsens skull startade i Kanada. De första minkarna för pälsuppfödning kom till Sverige 1928. Olika sätt att hålla dem provades, men burar blev den metod som pälsuppfödarna tyckte fungerade bäst. I början av 2000-talet fanns 150 minkanläggningar, vilka tillsammans tog fram 1,3 miljoner skinn om året. I dag är det runt 70. Flest finns i Skaraborgs län, Västergötland och på Listerlandet i Blekinge.

Att hålla djur för deras pälsars skull är kontroversiellt. Fast från djurens perspektiv,

konstaterar Per Jensen, sticker inte minkfarmarna ut anmärkningsvärt jämfört med många andra djur inom lantbruket. "Minkarna är vanligtvis fysiskt friska, även om de kan drabbas av olika virus och bakterieinfektioner" skriver han och konstaterar att det är "främst de bristande möjligheterna till naturligt beteende som uppmärksammas. De små stimulansfattiga burarna ger inte mycket utlopp för etologiska behov och trots att uppfödarna försöker berika dem med tunnlar, bollar och annat, utvecklar många minkar stereotypa beteenden".

På 1970-talet föddes även räv och chinchilla upp för sina pälsars skull i Sverige. Men de är nedlagda i dag.

– När djurskyddslagen kom 1988 blev dåvarande Lantbruksstyrelsen JO-anmälld för att de inte genomfört djurskyddslagens paragrafer då det gäller rävhållning. JO gick på anmälarens linje. Därefter gjordes en större genomgång av rävhållningen, som landade i att regeringen meddelade nya krav i djurskyddsförordningen, berättar Roger Pettersson, generalsekreterare i World Animal Protection Sverige, och sakkunnig i 2003 års pälsdjursutredning.

Rävfarmarna blev inte längre lönsamma, när krav på att rävarna skulle kunna gräva och ha utrymme att röra sig kom. De stängdes 2001 och den sista chinchillafarmen försvann 2014.

– Minknäringen har varit en större stridsfråga, även om Svenska Veterinärskapet redan 1990 riktade kritik mot den och Jordbruksverket angav 1999 att

nya hållningssystem borde utvecklas som tillgodosåg minkarnas behov av simvatten. Minknäringen är dessutom en större ekonomisk fråga än de övriga, vilket jag tror har bidragit till att de förslag som legat på bordet inte har genomförts, säger Roger Pettersson.

För förslag på en skärpt lagstiftning har varit uppe. Flera gånger. I början på 2000-talet avslöjades missförhållanden ute på gårdarna. Minkar med stereotypier hade filmats och minkar med bitmärken fotograferats. För att få en egen bild gjorde länsstyrelserna oanmälda djurskyddskontroller på runt 40 procent av landets minkuppfödningar. Året var 2010, kontrollerna pågick under några dagar och totalt

fanns fler än 500 000 minkar på de inspekterade anläggningarna, skriver Jordbruksverket i sin konsekvensutredning.

Allvarliga brister noterades: Hos 85 procent av de kontrollerade gårdarna saknades föreskriven miljöberikning. 28 procent av anläggningarna saknade tillstånd enligt 16

§ djurskyddslagen, vilken är nödvändig för att få bedriva verksamhet.

Men Jordbruksverkets bedömning var trots det att "bilden av utbredd vanvård inte kunde bekräftas vid länsstyrelsernas oanmälda kontroller. Av rapporterna framkommer dock brister som visar på behovet av att utveckla föreskrifter" som utredningen slår fast.

År 2013 trädde så Pälsdjursföreskrifterna, L103, i kraft. De föreskrev etageburar, ligghylla, miljöberikning i burarna, obligatorisk utbildning för alla som sköter eller äger minkgårdar, regelbundna besök av

"De första minkarna för pälsuppfödning kom till Sverige 1928"

veterinär och etolog på besättningen, samt förbud mot restriktiv utfodring.

– Det fanns en motvilja att ge avelsdjuret vad som upplevdes som för mycket mat under vintern, eftersom överviktiga minkar får sämre reproduktivitet. Men eftersom studier visat att stereotyp beteende är kopplat till födointag är det en mycket viktig föreskrift, säger Lena Lidfors, som hållit i utbildningarna för minkgårdspersonalen.

– Ofta tar sonen över gården från sin far, som tagit över den från sin. Mitt intryck är att många har en god kunskap om djurvälstånd. Ekonomin var en stor fråga under utbildningen, flera har fått göra stora ombyggnationer för att möta föreskrifternas krav på etageburar, när burarna blir högre har även skugghusens tak höjts.

I år ska etageburar finnas på alla gårdar. Fast flera experter på djurskydd anser inte att detta räcker. För två år sedan publicerade sex forskare, veterinärer och zoologer en debattartikel i Svenska Dagbladet, SvD. De skrev: ”Den så kallade miljöberikningen som infördes 2013 av Jordbruksverket och som ska finnas i dagens regelverk räcker inte för att förhindra stress hos minkarna.

Leksaker i små burar ger inte minkarna tillräckligt utlopp för sina naturliga beteenden. Samma slutsats har nåtts i en europeisk expertrapport som konstaterat att berövandet av möjligheten att klättra, simma eller utföra andra viktiga behov orsakar omfattande djurskyddsproblem och beteendestörningar.”

Artikeln rubrik ”Regeringen bör hålla sitt löfte om minkarna” syftar på propositionen som dåvarande S-regeringen lämnade till riksdagen 2006. Den föreslog att lagen för uppfödning av minkar skärps så behovet att ”röra sig, klättra, utöva sitt jaktbeteende och ägna sig åt annan sysselsättning samt av att periodvis vara ensamma kan tillgodoses. Det anges dessutom att minkar skall ha tillgång till vatten att simma i”, som det står i sammanfattningen. Propositionen lämnades till riksdagen den 16 mars 2006. Vid valet i september blev det regeringsskifte. En borgerlig regering tillträdde och den nye landsbygdsministern Eskil Erlandsson (C) sa senare i en intervju med Tidningen Djurskyddets Birgitta Wiberg att ”den här regeringen har inte för avsikt att införa

förbud mot några näringar”. Förslaget röstades ner i riksdagen och 2013 kom de skärpta föreskrifterna. Men det räcker inte, slog debattörerna fast i SvD: ”Forskning visar att simning kan ha ett stort värde för minken som en berikning av miljön. Tillgång till simvatten under uppväxtperioden leder till att minkvalparna utvecklar ett rikare lekbeteende. Det leder i sin tur till att minkarna som vuxna uppvisar färre beteendestörningar. Ett minimikrav vore att minkar fick leva i inhägnader med tillgång till simvatten.”

Vad har hänt sedan debattartikeln skrevs? – Lagstiftningsmässigt har det inte hänt något. Förmodligen väntar Jordbruksverket på den nya djurskyddslagen som är kraftigt försenad, om de alls har några ambitioner att skärpa lagen, svarar Johan Beck-Friis. ✕

Johan Beck-Friis, vid veterinärförbundet.

Om minkars naturliga beteende

Minkarnas möjlighet att utöva naturligt beteende i den svenska pälsindustrins burar har flera gånger debatterats i riksdagen.

Den 2 februari i fjol hölls en av de mer omfattande minkdebatterna i riksdagen. Riksdagsledamot Jens Holm (V) hade begärt svar av landsbygdsministern.

– Det handlar om livet för ungefär en miljon minkar som lever på ett sjuttioal pälsfarmer i Sverige. Minkar i det fria rör sig över stora ytor, klättrar, jagar och är duktiga simmare. Men på pälsfarmerna är de instängda i små nätburar, stora som en uppslagen kvällstidning. De har ingen möjlighet att exempelvis simma. Svenska veterinärförbundet har flera gånger konstaterat att den svenska pälsindustrin inte ger minkarna möjlighet till naturligt beteende, inledde Jens Holm (V) interpellationsdebatten "Den svenska pälsindustrin".

Han vill se en lag som ger minkarna möjlighet till naturligt beteende och frågade landsbygdsminister Sven-Erik Bucht: *Kommer hårdare krav på pälsindustrin att vara en del av förslaget till ny djurskyddslag?*

– Jag kan inte exakt redovisa vad den nya djurskyddslagen kommer att innehålla. Den är under beredning och det är ett omfattande material. Men ett är säkert: Djur ska skyddas från onödigt lidande och sjukdom. Det är grundläggande i svensk djurskyddslagstiftning. Regeringen värnar även i fortsättningen om ett gott djurskydd för de svenska minkarna och följer frågan med intresse. Om det kommer rapporter om att föreskrifter inte följs eller inte kan följas måste vi givetvis agera, men så är inte fallet i dag, sa Sven-Erik Bucht, som hänvisade till Jordbruksverkets föreskrifter om minkhållning från år 2012, vilka tillsammans med branschens frivilliga djuromsorgsprogram, Minkhälsan, enligt ministern lett till att "djurskyddsnivån i minknäringen har höjts avsevärt under senare år".

Jens Holm visade upp en golfboll, en träkvist och en plastmugg från talarstolen.

– Tycker ministern verkligen att en nivå till i burarna, alltså en så kallad etagebur, eller att man lägger in en golfboll, en kvist

och en plastmugg för minken att kunna nosa på och leka med är tillräckligt för att djuren ska kunna ha ett naturligt beteende? Det är nämligen den stora skillnaden från och med 2012, då de nya föreskrifterna trädde i kraft, sa Holm.

– Alla djur som vi har i vår vård ska behandlas väl och ha det bra. Det gäller naturligtvis också minken. Det finns inga indikatorer på att det finns djurskyddsproblem inom djurhållningen i dag. Om det kommer att finnas måste jag som statsråd givetvis agera i frågan, svarade Bucht.

Till debatten anslöt sig riksdagsledamot Peter Jeppsson (S), tidigare vd för Sveriges Pälsdjuruppfödare Riksförbund. Han hävdade att flera påståenden i Jens Holms interpellation var missvisande. Ett av dem gällde minkar i bur och simvatten.

– I själva verket kan det vara farligt för minkarna med simvatten eftersom de är känsliga för lunginflammation. Med badvatten i anslutning till lyan kan deras hälsa

Jens Holm (V).

Peter Jeppsson (S).

Sven Erik Bucht (S).

och säkerhet inte garanteras, sa Jeppsson.

– Ny forskning pekar på att minkar är beredda att anstränga sig otroligt mycket för få tillgång till simvatten, svarade Holm.

Ett argument som återkom i debatten var att de minkar som pälsindustrin föder upp inte kan jämföras med vilda.

– Jens Holm jämför den domesticerade gårdsminken med vilda djur. Det är fel. Det råder mycket stor, för att inte säga total, vetenskaplig enighet om att den

Foto: Elsa Frizell

svenska gårdsminken är domesticerad. Skulle en uppfödd mink släppas ut i det vilda har den ofta liten eller ingen chans alls att överleva, sa Peter Jeppsson.

Tidningen Djurskyddet frågar Emma Brunberg, sakkunnig på Djurskyddet Sverige, om det stämmer att det är "total vetenskaplig enighet kring att den svenska gårdsminken är domesticerad" på ett sådant sätt att man inte kan jämföra deras naturliga beteende med vilda minkars?

– Minken har hållits i fångenskap i drygt 100 år, vilket är en mycket kort tid ur domesticeringssynpunkt. Forskning visar att djur med en betydligt längre domesticeringshistoria till en mycket stor del har samma grundläggande beteenden och behov som sina vilda förfäder. Exempel på detta är höns och grisar, som domesticerades för ungefär 8 000 till 9 000 år sedan. Att just minken, med sin korta domesticeringshistoria, helt och hållet skulle ha anpassats till ett liv i bur är orimligt, säger Emma Brunberg.

Svensk Mink hänvisar på sin hemsida till en handbok skriven av Jeppsson: "Handboken anger att "Gårdsminken och räven är sedan ett stort antal generationer anpassade till ett liv i gårdsmiljö". All jämförelse med minken i det fria är därmed irrelevant" står det och vi frågar veterinär-

förbundets Johan Beck-Friis om det är ett etablerat veterinärmedicinskt faktum att skilja "gårdsmink" från annan mink.

– Begreppet "gårdsmink" lanserades så vitt jag vet av Jordbruksverket i en rapport från 1995. Synen på och kunskapen om minkar var lite annorlunda 1995 än i dag, men Svensk Mink har hållit fast vid begreppet. De hävdar att svensk gårdsmink (Neovison vison) inte kan jämföras med vild mink (Mustela vison). Taxonomiskt anses dock Neovison vison synonymt med Mustela vison. Det är olika namn för samma djurart, där den vilda varianten härstammar från rymning/utsläpp från minkfarmer under det senaste århundradet. Eftersom det är samma djurart är djurens behov av naturligt beteende också samma, oavsett vilket latinskt namn man använder, svarar Johan Beck-Friis. ✕

Se hela interpellationsdebatten här: www.riksdagen.se Sök: Den svenska pälsindustrin (2015/16:314)

SÅ SÄGER DJURSKYDDSLAGEN:

4 § Djur skall hållas och skötas i en god djurmiljö och på ett sådant sätt att det främjar deras hälsa och ger dem möjlighet att bete sig naturligt.

Stereotypier hos buruppfödd mink

Stereotypi är en rörelse som upprepas om och om igen. Djur gör så om de inte kan utöva sitt naturliga beteende. Röra sig, undersöka, klättra och utöva jaktbeteende är naturliga beteende för mink. De behöver stimulans. Hos minkar i bur förekommer stereotypier som cirkulerande rörelser med huvudet och pendling över burbotten.

Berikning av miljön förebygger stereotypier. Rör, vattenbad och boll är lämpliga föremål att berika burar där minkar hålls, men djuren kan väldigt snabbt kan tappa intresse för vissa föremål och de bör då bytas ut, skriver Jordbruksverket i "Vägledning för kontrollmyndigheter", 2014.

Studien "Behaviour in female mink housed

in enriched standard cages during winter" från 2009 visar att under december–februari utövade avelshonor i berikade burar stereotypiskt beteende cirka tio procent av sin vakna tid. Nio av dessa tio procent var relaterad till utfodringen.

Honor med ungar i buren utför sällan stereotypier. ✕

EN MILJON MINKAR FÖDS UPP TILL PÄLS

År 2001 upphörde rävfarmningen i Sverige till följd av striktare regler. Men minkarna är fortfarande kvar i sina burar. Över en miljon avlivas i Sverige varje år i en näring som under decennier varit starkt ifrågasatt.

På våren föder minken sina valpar, i snitt fem per hona. I åtta veckor, tills valparna är nästan fullstora, lever de tillsammans i en gallerbur med måtten 30 x 90 x 45 cm. Därefter placeras de två och två, ofta en hane och en hona tillsammans. Från och med i år ska det finnas ytterligare en hylla i buren, så kallad etagebur. I varje bur finns en liten låda som är tänkt att fungera som lya. Maten, en gröt av spannmål och biprodukter från kött- och fiskindustrin, hålls på gallertaket för minken att slicka i sig. I november-december avlivas alla valpar förutom de som ska användas till avel. De är då runt sex månader gamla.

Förespråkare för den här djurhållningen, inte minst branschorganisationen Svensk Mink, brukar hävda att minken som används till pälsuppfödning är domesticerad och därför inte har de behov som minken i vilt tillstånd har. Bo Algers är veterinär och professor i husdjurshygien vid Sveriges Lantbruksuniversitet. Han säger att minken på farmerna förvisso är domesticerad men att det inte automatiskt betyder att dess beteende är förändrat.

– Att vara domesticerad innebär att människan har påverkat avelsurvalet, inget mer. I det här fallet har man påverkat aveln för att få en viss sorts päls. Det betyder inte att behoven är borta. Man kan avla för att ändra beteenden men det ligger oerhört komplext lagrat i generna; specifika beteenden är hårt inavlade och svåra

att påverka. Minkarna kan INTE bete sig naturligt på farmerna, de lever inte upp till djurskyddslagen, säger Bo Algers.

Förändringar i beteende sker således inte över en natt eller över få generationer. Det tar många generationer och det krävs en mycket systematisk avel, enligt Bo Algers. Det är särskilt två områden som brukar diskuteras i de här sammanhangen: behovet av tillgång till jakt- och simvatten då minken är ett semiakvatiskt djur, dvs anpassad för att leva både på land och i vatten, samt behovet av att leva solitärt.

– Om man ska forska på minkars välfärd tycker jag man ska titta på de frågorna, och inte använda en massa forskningsmedel åt "filibusterforskning" som gjorts på senare tid.

Begreppet filibuster är ursprungligen hämtat från amerikansk politik och betyder enkelt uttryckt: fördröjningstaktik eller förhållningsmetod. Det Bo Algers syftar på här är just etageburens tillkomst samt berikning i form av enstaka leksaker som plaströr, bollar och kvistar, som han anser är "ett sätt för näringen att lugna politikerna". Utöver att finansiera egen forskning har branschorganisationen även startat ett eget omsorgsprogram, Minkhälsan. Initiativet har berömts av

landsbygdsminister Sven-Erik Bucht som uttalat sig mycket positivt om de inredningsförändringar som skett i burarna.

Men vad omsorgsprogrammet Minkhälsan konkret innehåller är svårare att få reda på. Tidningen Djurskyddet har begärt ut materialet men nekats tillgång. En annan som har försökt är Jens Holm, riksdagsledamot för Vänsterpartiet och tidigare anställd journalist på Djurens Rätt.

– Det är anmärkningsvärt att ansvarig minister hänvisar till branschens eget så kallade omsorgsprogram att han rullar över ansvaret på dem. Och när jag och andra vill ta del av programmets innehåll får vi inte det, säger Holm.

För att ändå försöka få en bild över hur läget är på landets mink-farmer har Tidningen Djurskyddet tagit del av protokollen som länsstyrelsen i Blekinge fört över sina kontroller på länets minkfarmer under 2015. Just Blekinge är med sina cirka 35 minkgårdar ett av de största minkuppfödarlänerna i landet.

2015 gjorde länsstyrelsen i Blekinge elva kontroller. Sju av inspektionerna var oanmällda: de utfördes antingen efter anmälan på djurhållningen eller som uppföljning av tidigare kontroll. Men under

"Det är anmärkningsvärt att ansvarig minister hänvisar till branschens eget omsorgsprogram."

Jens Holm, riksdagsledamot för Vänsterpartiet

rubriken "Brister och motivering" har samtliga brister dolts på grund av att sekretess för affärs- och driftsförhållanden ska gälla för tillsyn enligt djurskyddslagen.

"Enligt 9 § offentlighets- och sekretessförfordningen gäller sekretess enligt bilagan till förordningen för myndighets verksamhet som består av bland annat tillsyn, om det kan antas att den enskilde lider skada om uppgiften röjs.

Brister i djurhållning är typiskt sett en sådan uppgift som kan leda till skada för den enskilde om den röjs", enligt Länsstyrelsens bedömning.

En av de viktigaste riskfaktorerna för beteendestereotyper är stimulifattig miljö. Det innebär att när en observatör kliver in till minkarna utgör den personen i sig en oerhörd miljöberikning, enligt Bo Algers.

– Studier av beteendestereotyper ställer därför vissa metodologiska krav. Man måste ha rätt utrustning, använda

modern teknologi, annars går inte att säga att djuren inte har beteendestereotyper.

Enligt en svensk studie från 2009, finansierad av pälsnäringen och enligt Bo Algers "den bästa som gjorts på svensk mink", förekom beteendestereotyper i 10–12 procent av observationstiden. Så vad skulle krävas för att minkarna ska kunna utöva ett naturligt beteende?

– Det skulle behövas helt andra miljöer, förmodligen något i stil med de bestämmelser som vi har för att hålla mink i djurpark, säger Bo Algers.

Med andra ord: inga burar utan istället stora ytor att klättra, gräva och röra sig på, möjlighet att dra sig undan och tillgång till vattendrag.

Jens Holm ser gärna en ny djurskyddslag men anser att det är tillämpningen av nu gällande lag som fallerar när det gäller minkarna.

– Den här verksamheten borde inte få finnas under nu gällande lagstiftning heller

för ingen kan seriöst mena att minkarna i pälsindustrin har möjlighet att bete sig naturligt. Det är helt oacceptabelt att det fortfarande pågår, säger Jens Holm.

Bo Algers understryker vikten av att i lagen definiera begreppet naturligt beteende. I Eva Erikssons utredning om ny djurskyddslag (SOU 2011:75) finns förslag på skrivningen att djuren ska ges möjlighet att utföra sådana naturliga beteenden som de är "starkt motiverade för och som ger en funktionell återkoppling".

– Det bästa man kunde göra är att ta den formuleringen rakt av. Som en funktion av det menar jag att den minkhållning vi har idag inte kan tillåtas, säger Bo Algers som varit med och skrivit stycket om naturligt beteende i djurskyddslagsutredningen.

Enligt upprepade undersökningar vill en majoritet av svenska befolkningen, 78 procent (Demoskop 2015), förbjuda uppfödning av djur för pälsens skull. ✕

"Fotografiet är taget år 2010 när Tidningen Djurskyddet besökte en minkgård. Det var innan kravet på etageburar införts"

Svensk Minks vd:

"God djurhållning har gjorts bättre"

Hur kommenterar du kritiken om att minkuppfödarna inte lever upp till djurskyddslagens krav på att djur ska ha rätt att utöva naturligt beteende, Johan Dalén, vd Svensk Mink?

– Minknäringen uppfyller fler kriterier vad gäller naturligt beteende än någon annan produktionsmässig djurhållning, så den som hävdar att den är lagstridig säger indirekt att all djurhållning är det. Till exempel sker all parning och valpning på naturlig väg, honan får själv inreda sitt rede och valparna stannar hos modern un-

der hela diperioden. Precis som i naturen föder minken bara en kull om året. Såväl gårdsmink som vild mink tillbringar det mesta av sin tid i lyan och den tiden ökar då de har tillgång till mat. Vattenbad är inte ett medfött behov hos minken utan ett beteende som lärs in; studier har visat att den är beredd att jobba hårdare för andra typer av berikningar än vattenbad. Minken är också opportunist vad gäller bytesdjur och växlar föda efter tillgång, den äter långt ifrån bara sådant som den hittar i vattendrag.

Enstaka leksaker och en extra hylla i buren är långt ifrån tillräckligt för att minken ska kunna utöva naturligt beteende, enligt ledande experter. Vad anser du om det?

– Det är viktigt att påpeka att hyllor, klätterburar, leksaker, muggar, bollar och liknande är saker som införts för att göra en redan god djurhållning bättre. Att de får bete sig naturligt tillsammans med en aktiv hantering och ansvarsfull avel är grunden till att 98 procent av minkarna är lugna och harmoniska i etologernas temperaments-tester. Klätterburar och leksaker hamnar

en bit upp i djurens Maslovpyramid; hönor, hästar eller grisar har ju inga leksaker alls, men anses inte må sämre för det. Det betyder dock inte att berikningarna inte haft en positiv effekt, för det har de. Men det är framför allt den dagliga hanteringen och lyhördheten för djurens naturliga behov som gör att de mår bra.

Om föreskrifter likt de som gäller för djurparker skulle införas, vad skulle det innebära för näringen? Skulle det gå att ha ett system utan burhållning?

– Nej, det skulle förstås inte fungera. Vuxna minkar har behov av att vara solitärt åtskilda och att föra samman många djur i hägn skulle vara enormt stressande för dem. Dessutom skulle det vara omöjligt att upprätthålla den dagliga tillsynen, att föra journal och att ge vård om ett djur blir skadat. Med vattenbad skulle halmen i lyan bli våt med lunginflammationer som följd. Det finns en föreställning hos vissa om att det bästa för djuren är att efterlikna naturen så mycket som möjligt, men det är en romantisk vanföreställning. Naturlig dödlighet är väldigt mycket större i naturen, alla naturliga beteenden är heller inte önskvärda. Tvärtom skulle den ökade stress, aggressivitet och skadenivå som en hägnmiljö skulle framkalla, innebära en kraftig försämring för djuren.

Svensk Mink skriver på sin Facebooksida att alla är välkomna till minkgårdarna för att se hur minkarna har det. Inför det här numret har vi i två månader försökt få till ett besök på en minkfarm för att göra reportage. Vi har erbjudit oss att resa var som helst i landet och komma närhelst det fungerar.

Johan Dalén, vd på Svensk Mink.

Varför vill ni inte ta emot Tidningen Djurskyddet?

– Under mars pågår parning på gårdarna vilket är en känslig och arbetsintensiv period. I år är det dessutom extra hektiskt eftersom det samtidigt pågår en intensiv ombyggnad av boendemiljön för att kunna möta de nya lagkra-

ven innan årets valpar kommer. Därför fungerade det inte just nu.

Varför får vi inte ta del av resultaten från Minkhälsan?

– Minkhälsan innebär att gårdarna kontrolleras 3–4 gånger om året av distriktsveterinärer. Det är inget offentligt kontrollprogram, utan ett djurhälsoprogram på näringens eget initiativ. Det har tillkommit för att Länsstyrelsen inte har ekonomiska eller tidsmässiga resurser att göra så många kontroller som näringen skulle önska. Programmet bekostas av den stora majoriteten av Sveriges minkbönder och är mer att likna vid ett egenkontrollprogram än ett statligt kontrollprogram – det är varken styrt eller subventionerat av det allmänna. Det innebär inga lättnader eller fördelar för de som deltar, annat än vetskapen att de inte behöver oroa sig för ett oanmält besök från Länsstyrelsen, eftersom de vet att deras gård är i ordning. Det är de som äger och finansierar programmet, och jag

har inte mandat att lämna ut några dokument till andra än Jordbruksverket och Länsstyrelsen, som på förfrågan naturligtvis gärna får tillgång till resultaten och sammanställningarna av minkhälsobesöken. ✕

Fotnot: Tidningen Djurskyddet har nu erbjudits att besöka en minkgård i maj. Vi återkommer med ett reportage när vi varit på plats.

"Det finns en föreställning hos vissa om att det bästa för djuren är att efterlikna naturen så mycket som möjligt, men det är en romantisk vanföreställning."

Johan Dalén

Så lever minkarna på pälsdjursuppfödningsgårdarna

Sverige exporterar cirka en miljon minkskinn varje år. Den största marknaden är Kina. Var och en av den miljon minkar som föds upp i Sverige för sin päls skall ska från i år hållas i etageburar. De ska ha berikning i burarna och daglig tillsyn.

Minst en gång per dag ska minkarna ses till och minst två gånger per år ska gården besökas av veterinär, samt en gång per år av etolog, enligt SJVFS 2012:14 L 103. Vuxna djur får inte placeras tillsammans förutom vid parning, då honan och hanen tillfälligt placeras i samma bur. En tik med få valpar kan få en annan honas valpar, så varje hona har runt fem valpar. Tidigast avvänjs de vid åtta veckor, senast vid tio veckor. Efter avvänjning får ett ungdjur hållas med modern. Max två ungdjur får hållas i hop.

En avvand mink ska ha tillgång till en ligghylla

där den ska kunna se ut över omgivningen och få vila. Förutom bomaterial ska minken ha berikningsföremål – rör, bollar, grenar, hjul – vilka stimulerar till lek, tuggning, utforskning och aktivitet. Eftersom minken är ett nyfiket djur bör sakerna bytas ut mot nya efter en tid, berättar forskare.

När minken är cirka ett halvår gammal ska den pälsas, alltså avlivas och pälsen tas bort. Detta sker på gården. Avlivningsmetoden är kvävning via inandning av koldioxid. En metod som fått kritik då

den är ångestframkallande, men Svensk Mink å sin sida lyfter fram att den tar 30 sekunder inklusive transport.

Från 2017 ska minkarna hållas i etagebur, med två våningsplan. Burarna kan stå inne i ett skugghus, en minihall eller ekonomibyggnad. Varje bur ska ha dricksvatten och lyan vara strödd med halm eller spån. Djuren ska utfodras två gånger om dagen. Födan är proteinrik och kan bestå av fiskrens.

Text: Katarina Hörlin

Om simvatten och naturligt beteende

Svensk Minks vd säger i intervjun på förra sidan att minknäringen uppfyller fler kriterier vad gäller naturligt beteende än någon annan produktionsmässig djurhållning. Vi frågade flera forskare om detta stämmer.

Jag tycker att det är helt felaktigt att jämföra olika typer av djurhållning och försvara brister i en med att det finns likadana eller värre brister i andra. Minkhållningen har allvarliga brister i förhållande till djurens naturliga beteende. Det finns inget stöd för att de bristerna skulle vara mindre än liknande brister i annan djurhållning, svarar Per Jensen, professor i etologi, när Tidningen Djurskyddet kontakter honom. Vi frågade även andra djurskyddsexperten om minkhållningen är den mest naturliga, utifrån att parningen sker på naturlig väg, och att minkarna "är de enda som har leksaker". Svaren kan sammanfattas: Att tillfredsställa djurens beteendebestbehov handlar inte om att ge dem "leksaker", utan möjlighet att utföra de beteenden för vilka de har en stark inre motivation, oavsett om de "behövs" i fångenskap. Därför är halm ett krav för grisar; sittpinnar, ströbad och rede ett krav för höns, bete för mjölkkor.

– Det är inte leksakerna i sig som är viktiga utan behovet att utföra ett främst undersökande och födosökande beteende, vilket kan tillgodoses på olika sätt hos olika djurslag, säger veterinär Johan Lindsjö.

Är det unikt för minknäringen att parning sker på naturlig väg?

– Nej, inte alls. I konventionell storskalig djurhållning insemineras grisar och mjölkkor, men naturlig betäckning är vanligare än insemination hos dikor för köttproduktion och inom konventionell fåravel. Inom aveln för värphöns och slaktkyckling används naturlig betäckning; det är enbart hos kalkoner som insemination används på fjäderfäsidan. Det finns kriterier för hur olika naturliga beteenden kan uppfyllas, och de skiljer sig mellan djurslag. Men man kan definitivt inte säga att minkhållningen ger djuren större möjlighet till naturligt beteende än någon annan produktionsmässig djurhållning säger Johan Lindsjö.

"Inte leksakerna i sig som är viktiga utan behovet att utföra ett beteende."

Johan Lindsjö

Simfrågan har varit central i debatten. I den tyska undersökningen från 2015 Behavioral studies on the use of open water basins by American mink (Neovison vison) gavs ungmingar en pool, en damm och en bäck. Tiden minkarna dök, simmade och lekte i vattnet visade att även om det inte är fastslaget att simning är ett naturligt beteende utgör simvatten en värdefull berikning, slår studien fast. De minkar som fick en pool var i och vid den 12 procent (7 minuter per timme) av tiden.

Vattenkvaliteten var bra under studien.

Tyska minkar som föds upp i bur ska från i år ha simvatten. I Sverige finns inte detta krav. För Djurskyddet Sverige är ställningstagandet glasklart: förbud pålsdjursuppfödning.

– Det är en djurhållning som inte korresponderar med minkens naturliga beteenden. Det har heller inte skett några påtagliga förbättringar för djuren under de senaste decennierna trots vetenskapliga studier som visar hög grad av stereotypier i dessa besättningar, säger organisationens ordförande Linda Maria Vonstad. ✕

Linda Maria Vonstad.

Regeringen: "Minkar ska behandlas väl"

De politiska turerna kring pälsdjursfarmning i Sverige har varit många. 2006 fanns ett lagförslag som skulle ha inneburit slutet för farmerna men efter regeringsskiftet samma år revs förslaget upp av den nyvalda borgerliga majoriteten.

Elisabeth Backteman, statssekreterare hos landsbygdsminister Sven-Erik Bucht, var står regeringen i frågan idag?

– Minkar ska, precis som alla andra djur som vi håller i fångenskap, behandlas väl och skyddas mot onödigt lidande. Detta är grundläggande i den svenska djurskyddslagstiftningen. Det är djurägarens ansvar att se till att de djur denne tagit i sin vård sköts och hålls på ett bra sätt. Minkar ska också ha möjlighet att bete sig naturligt och det var bland annat för att säkerställa detta som nya krav kring utfodringsrutiner, utformning av burar och rikare miljöer för djuren beslutades av Jordbruksverket 2012. Minknäringen är liksom andra näringar föremål för Länsstyrelsens djurskyddskontroll.

Anser ni att de åtgärderna räcker för att lagen ska vara uppfylld?

– Djurskyddsnivån inom minknäringen har höjts avsevärt under senare år, både till följd av skärpta föreskrifter från Jordbruksverket och genom branschens frivilliga omsorgsprogram. Minknäringen är som sagt föremål för Länsstyrelsens djurskyddskontroll och resultaten för mink sticker inte ut jämfört med andra djurslag. Därmed inte sagt att det inte finns brister

i minkhållningen, det kan det finnas inom all djurhållning. Förekommer brister måste djurhållarna rätta till och åtgärda dessa.

Vad anser ni om Eva Erikssons definition av begreppet naturligt beteende som förs fram i utredningen om ny djurskyddslag, SOU 2011:75? Behövs en ny definition?

– Den proposition om ny djurskyddslag som regeringen planerar att lämna till riksdagen kommer att bygga på de förslag och de underlag som lämnades av Eva Erikssons djurskyddsutredning. Det är riktigt att utredningen ger förslag till ny lagtext för att förtydliga vad som menas med naturligt beteende. Men eftersom ärendet fortfarande är under beredning kan jag inte uttala mig om konkreta detaljer eller närmare innehåll i propositionen.

Pälsdjursfarmning har förbjudits i en rad andra länder och en stor majoritet av svenska folket vill också se ett förbud här. Varför ska Sverige fortsätta tillåta en industri som merparten av befolkningen är emot?

– Pälsdjursuppfödning är en fråga som engagerar många människor. Jag tror att många håller med mig om att svensk

djuromsorg i jämförelse med andra länder är mycket god. Jag tror också att Sverige anses vara ett djurskyddsvänligt land. Det beror förstås delvis på att vi har en stark lagstiftning, som även omfattar minkar. Minknäringen har också gjort ett stort arbete och tagit fram ett djuromsorgsprogram, Minkhälsan, som är obligatoriskt för deras medlemmar. Regeringen följer utvecklingen inom minknäringen noga och kommer att vidta åtgärder om det skulle visa sig att det finns behov av att förbättra förhållandena för djur i pälsuppfödning. ✕

"Jag tror också att Sverige anses vara ett djurskyddsvänligt land."

Elisabeth Backteman

Elisabeth Backteman.

Foto: Kristian Pohl/Regeringskansliet

Flera länder har förbjudit pälsdjursuppfödning

Allt fler länder förbjuder pälsdjursuppfödning. Samtidigt pågår växande samarbetsprojekt mellan minkuppfödare i Europa.

Pälsdjursuppfödning är förbjudet i Bosnia-Hercegovina, England, Wales, Nord-Irland, Skottland, Österrike och Slovenien.

Italien kräver att minkarna ska ha tillgång till en bassäng att simma i. Flera länder är på gång med förbud: I Kroatien kommer ett förbud i år och Serbien inför ett 2019. Från och med i år ska minkarna i Tyskland ha tillgång till badvatten.

– Sverige har gjort en annan tolkning av den existerande forskningen än vad Tyskland och andra länder har gjort. Jag vill nog hävda att Sverige valt att sätta produktionsteknik och ekonomi i större grad före djurens välfärd än vad en del andra länder har gjort, säger Roger Pettersson, World Animal Protection Sverige.

För några år sedan tog hans organisation tillsammans med en advokatbyrå fram ett djurskyddsindex, API, Animal Protection

Index, som jämför djurskyddslagstiftningen i 50 länder. Resultatet presenterades 2014. Sverige fick beröm för en generellt hög nivå på djurvälfärd, att OIE:s standard för lantbruksdjur, djurtransporter och slakt uppfylls, för arbetet med djurförsöksdjuren, lagskyddet för fiskar i fiskodlingar och för sällskapsdjur, hundar och katter.

Sverige fick B i totalt betyg. Schweiz, Österrike och Nya Zeeland fick A. Kritiken gällde att Sverige inte tar hand om hemlösa katter på ett bra sätt, tillåter vilda djur på cirkus, samt uppfödning av minkar, vilket ”står i bjär kontrast till landets rykte som världsledande inom djurskydd” enligt API.

Parallellt med att flera länder förbjuder minkuppfödning växer ett samarbete i Eu-

Roger Pettersson.

Britt Henriksen.

ropa mellan uppfödare i olika länder fram. Projektet heter WelFurMink och bygger på att de anslutna uppfödarna följer bestämda kriterier för god utfodring, inhysning, hälsa och lämpligt beteende.

Anläggningar som uppfyller kraven certifieras och kommer att kontrolleras så att kraven uppfylls.

– Jag tror att certifieringen kan förbättra förhållandena för minkarna på de aktuella farmarna, då det kommer att hjälpa uppfödarna att upptäcka problem och fokusera på att förbättra djurens välfärd. Hur mycket och på vilket sätt återstår att se. Jag hoppas att

vi kan undersöka det närmare i framtida forskningsprojekt, säger Britt Henriksen, Animal Science vid universitetet i Aarhus Danmark, som forskar kring välfärdsvärderingsproceduren hos WelFurMink. ✕

CSiGORA

Hundbutiken för den medvetna hundägaren!

Vi har ett härligt utbud av hundtillbehör:
Sköna hundselar, roliga belöningsleksaker,
hundkläder, giftfria tuggben och hundgodis!

Välkommen!
www.csigora.com

Respekt Empati Djur Etik

Djurskyddet Sveriges värdegrundsmaterial

- Djurinriktade värdegrundsövningar för barn i förskolan och skolan.
- Utvecklar barns empati och förståelse för andra individer.
- Vetenskapligt säkerställd effekt.
- Övningarna är anpassade till läroplanen.

Ladda ner
övningarna
kostnadsfritt på
www.rede.se

Re:Pets

~ gammalt som nytt ~

Re:Pets är ett hantverksföretag
som låter återbrukade material
samskapa med nya för att
bli unika produkter för
ditt husdjur

Re:Pets för ditt husdjur -
och miljön!

Möt oss på Djurens Helg, Sovalla

bonuskort.se

Digitala förmåner & rabatter

Registrera dig snabbt och
enkelt direkt i din telefon
och få **50 kr rabatt** när du
kommer till kassan.

Ge 100 kr & få 100 kr!

Hjälp dina vänner att köpa bra produkter
till sina husdjur! Ge din unika kod till
dina vänner, varje gång en ny vän uppger
din kod får hen **100 kr rabatt** och sam-
tidigt får du **100 kr rabatt** varje gång
koden används. Dvs om fem av dina
vänner använder din kod så får du 500
kr rabatt på ditt nästa köp!

bonuskort.se

För mer information gå in på www.bonuskort.se eller kontakta © Tree of Pets på 08-630 73 00 eller info@treeofpets.se

DE DRIVER DEBATTEN OM DJURSKYDD I PITEÅ

Medverka vid event. Uppvakta politiker och vara synliga på sociala medier – där har ni några av grundtankarna bakom det nya aktiva Djurskyddet Norrbotten.

En spännande tid väntar Djurskyddet Norrbotten. Redan i sommar håller de djurskydds-politiska utfrågningar av lokalpolitiker. Drömmen om ett katthem hägrar också. "Idag tar vi inte hand om några djur själva utan har ett bra samarbete med den fristående organisationen Kattjouren. I framtiden hoppas jag att samarbetet ska bidra till ett gemensamt djurhem", säger vice ordförande Melinda Tiburzi, som tillbringade en kylig dag på stranden med sina hundar Rally och Race.

**"Det är
lätt att fördöma
och börja uttala sig
negativt, men oftast
handlar det om någon
form av människotragedi
i botten."**

Melinda Tiburzi, vice ordförande,
Djurskyddet Norrbotten

I slutet av 2016 bildades en helt ny styrelse för Djurskyddet Norrbotten. Föreningen som legat vilande ett tag behövde förnyas för att överleva. Och med facit i hand kan man konstatera att de har lyckats.

I början av detta år fastslogs den nya verksamhetsplanen som innehåller en stor portion nytänkande och samhällsengagemang. Vice ordförande Melinda Tiburzi är en av sammanlagt sex personer som är invalda i den nya styrelsen.

– Vi vill vara ute och synas och visa handlingskraft, säger Melinda Tiburzi, som hoppas på goda förbindelser med både lokalbefolkningen samt politiker och näringsliv framöver. Drömmen om ett eget djurhem hägrar också i fjärran.

– Det är en dröm vi har, och vi har flera stycken i styrelsen som brinner för detta, så det är absolut något vi jobbar för.

I ett första skede har föreningen intensifierat sin aktivitet på sociala medier, däribland Facebook, där de idag har cirka 700 följare. Melinda Tiburzi har även sett hur föreningens medlemsantal har ökat under senare tid, en effekt hon tror beror på just den växande aktiviteten på Facebook. Att låta styrelsemedlemmar presentera sig på tidslinjen är ett steg för att försöka få folk att få upp ögonen för föreningens verksamhet.

– Många vi möter tror att man som medlem i Djurskyddet måste leva på ett visst sätt eller göra stora uppoffringar. Vi vill bli mer personliga och visa att vi som jobbar bakom kulisserna är helt vanliga människor. Man måste inte vara vegan eller vegetarian för att engagera sig i djurrättsfrågor. Vi vill höras och synas utan att komma med pekpinnar. Kan vi få människor att till exempel förstå hur de kan använda sin konsumentkraft så är mycket vunnet, säger hon.

En hel del engagemang väntar Djurskyddet Norrbotten i sommar. Bland annat kommer de att närvara vid det årliga kosläppet i Piteå samt engagera hundägare i speciella hundpromenader för välgörande ändamål. Under promenaderna kan ägarna skänka en summa pengar som föreningen sedan ökar på genom ett eget bidrag. Att

närvara vid evenemang som ett kosläpp är enligt Melinda ett bra sätt att synas, samtidigt som hon kan förstå om det för en del kan uppfattas som kontroversiellt.

– Kosläppet är en folkfest och det är kul att korna kommer ut på bete, även om jag personligen helst hade sett att de skulle fått vara ute året runt. För att nå ut till djurägare med information måste vi ibland lägga våra egna personliga känslor åt sidan. Om vi inte kompromissar får vi med största sannolikhet inte komma dit, därför måste vi besluta vad som är bäst vid varje tillfälle för att vi ska kunna nå ut till allmänheten, förklarar hon.

Ibland måste man se händelser ur ett helikopterperspektiv för att förstå: inte minst när föreningen får in larm om vanvårdade djur.

– Det är lätt att fördöma och börja uttala sig negativt, men oftast handlar det om någon form av människotragedi i botten. Och ska vi bidra konstruktivt och hjälpa måste vi gå utanför oss själva och våra egna känslor.

En gång hjälpte föreningen en kattägare som inte hade råd att betala sina veterinärkostnader, berättar Melinda Tiburzi.

– Det är lätt att tycka att man inte ska skaffa katt om man inte har ekonomi för att klara av om katten blir sjuk. Men istället för att lägga in egna värderingar valde vi att gå in och hjälpa kattägaren. Det är naturligtvis jättetråkigt, men vi vet inte vad som hänt med den här personen som gjort att denne inte hade råd med veterinärräkningen. Vårt arbete är i första hand att se till att katten klarar sig.

Idag drivs Djurskyddet Norrbottens verksamhet genom bland annat gåvor och donationer från privatpersoner. Men för att överleva i ett längre perspektiv är Melinda Tiburzi och hennes kollegor i styrelsen väl medvetna om att de måste nå ut till såväl politiker som företag. I verksamhetsplanen ingår därför ett event som de valt att kalla Almedalsveckan i miniatyr. Precis som i

förlagan är politiker från samtliga partier inbjudna för att svara på frågor rörande djurskydd. Eventet kommer att genomföras i sommar utomhus i centrala Piteå.

Arbetet med eventet, som kommer att vara kostnadsfritt att besöka, har pågått sedan i höstas och i dagsläget väntar de på svar från vilka av de inbjudna politikerna som är intresserade att delta.

– Vi vill gärna prata lokal djurhållning och djurhållning i Sverige. Till exempel om våra kommuner ska upprätthålla mark för cirkusar med djur, säger Melinda Tiburzi, som själv kommer att hålla i utfrågningen.

En bra relation med lokalpolitiker har hög prioritet i föreningens arbete.

– Vi har satt upp olika mål och strategier. Ett av dessa mål är att vi ska nå ut med skolmaterialet REDE. Vi måste bli bättre på att komma ut i skolorna, och det arbetet måste börja med bra kontakter med våra kommunpolitiker. Det är viktigt att vi kan öka medvetenheten hos just barn och unga för att i förlängningen nå en ökad förståelse och empati för djur, förklarar Melinda Tiburzi.

Hon är noga med att föreningen ska jobba brett för alla djurs rättigheter.

– Vi vill inkludera alla djur och kommer därför att försöka finnas överallt med våra reflexvästar där djur och människor finns. Detta gäller såväl cirkusar som kosläpp. Vi vill upplysa folk och visa att vi finns, säger Melinda Tiburzi. ✕

OM DJURSKYDDET NORRBOTTEN

Grundades: Föreningen grundades redan på 1890-talet men hette då Norrbottens läns djurskyddsförening.

Antal medlemmar: År 2016 endast ett 15-tal, men föreningen hoppas nå 200 medlemmar under 2017.

Antal djur som togs om hand 2016: En handfull övergivna djur fick nya hem.

Så drivs verksamheten: Med medel från gåvor och donationer.

Bra katt-tips på föreningsdagarna

54 medlemmar från 28 föreningar samlades i mars på Djurskyddet Sveriges föreningsdagar i Haninge. Kanslipersonal och flera från förbundsstyrelsen var också på plats. Experter föreläste, samtal fördes och Tidningen Djurskyddet passade på att fråga deltagarna: **Vilken är den viktigaste frågan för er förening framöver?** Och: **Vad tar du med dig hem från dessa dagar?**

Jeanette Holmén, ordförande, Djurskyddet Bohuslän

– Djurskyddslagen för katter är den viktigaste frågan för oss att driva framöver. Elin Hirschs föreläsning om kattens beteende på djurhem var jättebra! Genom gruppdiskussioner kom vi fram till många konkreta förbättringsförslag för hur man kan minska kattens stress på katthem.

Gabrielle Rosendahl, ordförande, Djurskyddet Västerbotten

– Vi driver ett djurhem med olika djur och behöver få den praktiska verksamheten att fungera bättre. Vi tar med oss informationen om ArcMember. Den kursen var bra. Det var också väldigt givande att få lyssna på en veterinär som var direkt ansluten till ett djurhem.

Gunilla Isheden, vice ordförande, Djurskyddet Kattvärnet Haninge

– Att få igång ett bra samarbete i styrelsen och med volontärerna. Jag tar med mig informationen om hur man kan skapa en tryggare miljö för katter på katthem genom att bland annat möblera smartare. Det är bra att "sprida ut resurserna" som matskålar, liggplatser och sandlådor för att skapa friare vägar för alla katter.

Maria Larsson, ordförande, Djurskyddet Bollnäs-Ovanåker

– Vår förening behöver fokusera på att hitta fler volontärer. Vi tar med oss att det är viktigt att få ut samma information till alla gällande djurhantering och hygien. Informationen behöver vara lättillgänglig genom exempelvis infoblad och foldrar.

Britt Synnerholm, ordförande, Djurskyddet DOSO

– Det viktigaste är att hjälpa så många djur som möjligt. Djur som far illa. Vi blev mer intresserade av REDE. Det är viktigt att lära sig att vara rädd om djur redan från det att man är liten. Det är viktigt att förstå att alla djur har lika värde.

Marie Östlund, ordförande, Djurskyddet Åsele

– Medlemsvärkning är vår viktigaste fråga – hur vi ska få nya medlemmar. Allting har varit jätteintressant! Jättebra med ArcMember som jag inte kunde ett smack om tidigare.

Fotnot: ArcMember är ett system för hantering av medlemsregister.

Produkter till häst

Tel: 018-57 24 30/31/34
Fax: 018-57 24 32 info@n-vet.se
www.n-vet.se

N-vet
LÄKEMEDEL

ALU-FLEX HUNDBUR HELT I ALUMINIUM!

VARFÖR INTE DEN BÄSTA?

Smide & Montage AB

Tel: 0120-41030
www.alu-flex.se | info@alu-flex.se

Medicinsk laser
för behandling
av smärta och
inflammation

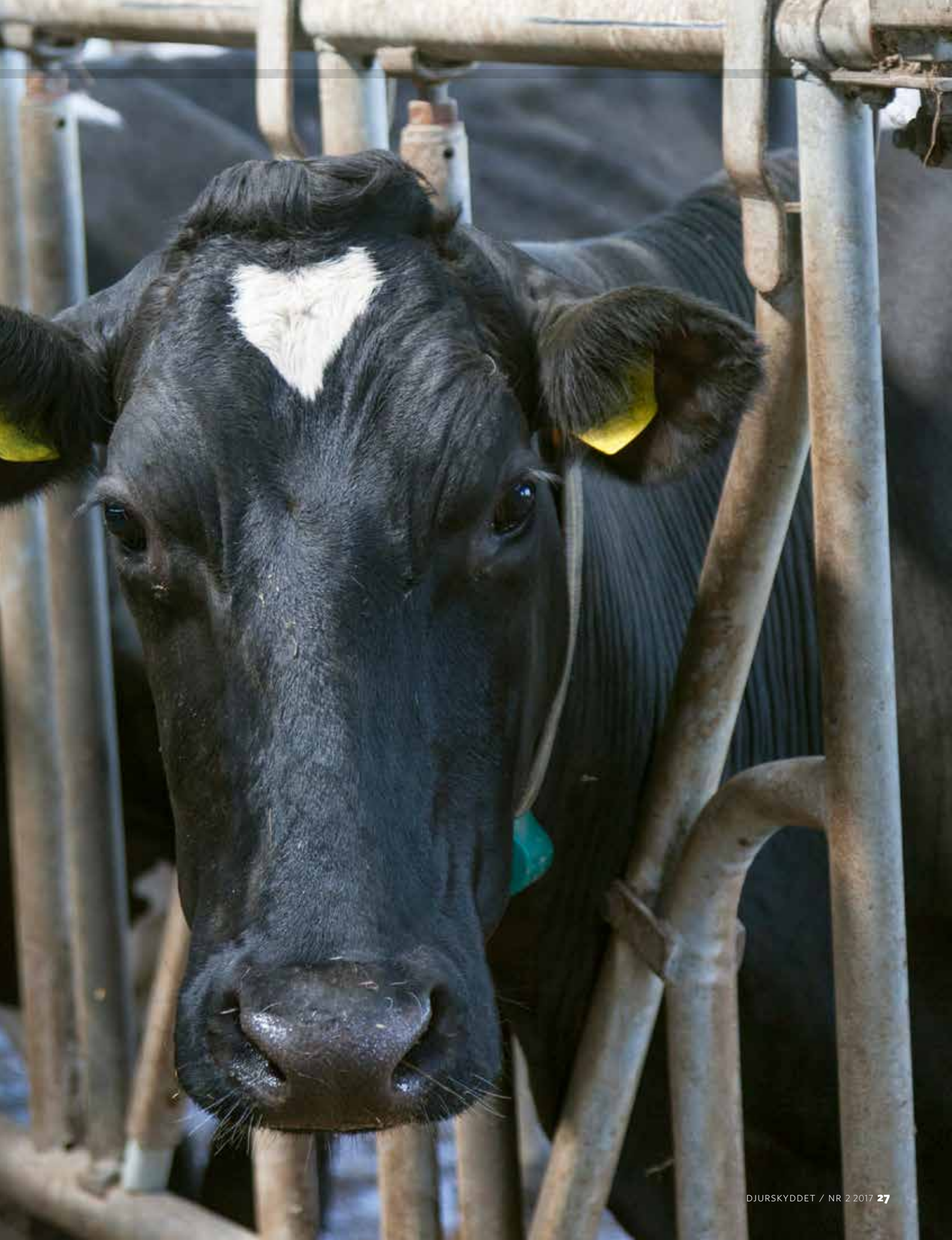
Kontakta oss för medicinska laserutrustningar

Irradia
Tel. 08-767 27 00 info@irradia.se www.irradia.se Specialisten på lasermedicin

Djurskyddskontroller under press

Sedan länsstyrelserna tog över ansvaret för djurskyddskontrollerna har anmälningarna ökat och kontrollerna blivit färre. Vad innebär det för djurskyddet? Emily Morgan undersökte det i sitt studentarbete i etologi vid SLU. Här publiceras en del av studien.

Ansvaret för djurskyddskontrollerna gick över från kommunerna till länsstyrelserna 2009. Cirka 290 kontrollerande enheter blev 21. Sedan dess har kontrollerna nästan halverats, 2007 gjordes 23 000 kontroller i Sverige jämfört med 12 820 år 2014.

Verksamheten bedöms ha blivit mer likvärdig då alla utgår från gemensamma handlägningsrutiner. Samtliga 21 länsstyrelser tar emot anmälningar via telefon idag, varav 11 även tar emot via webbformulär.

Även om länsstyrelsernas organisation av djurskyddsarbetet varierar mellan länen är grunduppgiften för djurskyddshandläggaren att se till att svensk djurskyddslagstiftning efterlevs. Handläggarna arbetar efter djurskyddslagen, en förebyggande lag, som om den inte följs kan det leda till rättsliga påföljder. Det finns olika kontroller:

Normalkontroll/Rutinkontroll – En planerad kontroll utifrån slumpmässigt urval eller riskanalys.

Tvårvillkorskontroller – Djurhållare som söker EU-stöd för djur i jordbruket ska kontrolleras enligt EU-direktivets nivåer. Kontroller väljs ut av länsstyrelser baserat på riskanalys och slumpmässigt urval.

Kontroll efter anmälan – Om länsstyrelsen får in en anmälan att djurskyddslagstiftningen inte efterlevs kan en kontroll göras. Anmälan bedöms efter allvarlighetsgrad, uppgifternas omfattning och eventuell tidigare historik hos djurhållaren.

§ 16 – För att få bedriva vissa större verksamheter med djur, som ridskola och zoobutik, behövs ett särskilt tillstånd som kallas §16-tillstånd.

Enligt 3 § i Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd om offentlig djurskyddskontroll (SJVFS 2012:20) bör kontrollerna utgöras av minst 50 procent planerade kontroller inklusive uppföljningar. Sedan 2015 finns även målet "minst 10 procent av objekten som ska ha regelbunden kontroll varje år" (Jordbruksverket, 2016).

Resurserna är viktiga för hur handläggarna ska kunna utföra sitt arbete. Mellan 2012 och 2015 gavs länsstyrelserna ett rikstäckande tillägg på 25 miljoner kronor som fördelades efter folktäthet, kontrollobjekt och yta. Tillägget upphörde 2016 vilket ledde till att flera länsstyrelser tvingades säga upp personal, ledigheter och sjukskrivningar kunde inte täckas upp med vikarier. Kraven på vad som ska uppnås förändras inte. Pressen på de anställda blir högre då de väntas utföra samma arbete, men i vissa fall med mindre personalresurser. Tillägget återinfördes med vårbudgetpropositionen den 13 april 2016.

"Resurserna är viktiga för hur handläggarna ska kunna utföra sitt arbete."

I min kandidatuppsats ville jag ta reda på hur djurskyddshandläggare upplever sin arbetssituation med fokus på arbetsmiljö, resurser och stress, samt vilka effekter neddragna resurser kan få för djurskyddet. Minst en djurskyddshandläggare från varje länsstyrelse har svarat på min enkät och svaren visade att handläggarna upplevt förbättringar, men också kraftiga försämringar. De positiva förändringarna som angavs var: Fler kollegor, likriktat arbete, kompetensutveckling och bättre kvalitet på kontrollerna.

De negativa förändringarna var:

- Mer administration
- Sämre lokalkännedom och överblick
- Längre körsträckor (till följd av större områden)
- Mer styrt, mindre frihet
- Ökad stress
- Större ärendemängd per djurskyddshandläggare
- Hårdare prioritering
- Sämre ärendehanteringssystem

72 procent av de svarande uppgav att de sällan eller aldrig hann med allt de planerat under sin arbetsvecka, majoriteten uppgav administrativt arbete som orsak.

"När kommunen höll i arbetet var man ute på kontroll fyra dagar och inne en, efter att länsstyrelsen tagit över har det blivit tvärtom", skrev en av de svarande. Kommunerna var mindre än länen, varför det inte var lika långt att köra och ofta hann kontrollen göras samma vecka anmälan inkom.

Ett hårdare klimat på sociala medier där personer som fattar beslut i tjänsten hängs ut som privatpersoner framfördes även som ett växande problem. Ibland förekom hot och våld vilket gör det är extra viktigt att säkerhetsrutinerna fungerar. En djurskyddshandläggare föreslog möjligheten att kunna vara anonym vid hotfulla kontroller, bättre samarbete med andra myndigheter och att inte vara så tillgänglig för allmänheten. 84 procent av de svarande kunde påverka om de fick åka ut tillsammans med en kollega, men 16 procent kunde oftast inte påverka detta.

I enkätsvaren tonar en bild av en engagerad men stressad yrkesgrupp fram. 78 procent av samtliga svarande angav sin stressnivå på över fem i en tiogradig skala. 27 procent uppgav nio och 7 procent maximal nivå, 10. Högst stressnivå fanns bland de djurskyddshandläggare som arbetat mellan tio och femton år, de arbetade oftast med anmälningsärenden och uppföljningar.

På frågan vilka ärenden de trodde skulle prioriteras högre respektive lägre om resurserna stramades åt mer förmodade de att

normal- och tvärvillkorskontroller prioriterades högre än anmälningens ärende och § 16-tillstånd.

Samtidigt har anmälningens ärendena ökat de senaste åren, även om både antalet anmälningens ärenden och kontrollobjekt varierar stort mellan länsstyrelserna. Om kraven består på att normalkontroller ska utgöra 50 procent av det totala antalet genomförda kontroller kommer vi se större skillnader i hur anmälningens ärenden hanteras i varje län.

Län som har många lantbruk kan behöva sälla hårdare bland anmälningarna för att hinna med normalkontrollerna och därmed handlägga fler anmälningens ärenden administrativt, det vill säga sända information via brev och mejl. Därmed kan det se fint ut på pappret: handläggaren har hunnit med 50 procent planerade kontroller, men om man istället undersöker hur många anmälningens ärenden som handlagts administrativt där det kanske hade behövts en operativ kontroll på plats kan resultatet bli ett helt annat: Det kan visa sig att sällskapsdjuren, vilka de flesta anmälningens ärenden rör, har farit illa. Man borde kanske ha åkt ut direkt och på plats undersökt anmälan.

Denna ovisshet leder i sin tur till större press på handläggaren: redan när anmälan kommer in ska åtgärderna för ärendet bedömas, trots att handläggaren inte ens har sett fallet. Hur kan handläggare baserat på informationen i anmälan med säkerhet säga att djuret inte far illa?

En annan slutsats är att när det läggs mindre resurser på de operativa djurskyddskontrollerna sätts högre press på djurskyddshandläggarna och deras arbetsmiljö kan försämrats. En hårdare sällning bland anmälningens ärendena kan ske och längre tid går mellan normalkontrollerna, vilket kan leda till att problem som hade kunnat upptäckas tidigt och förhindrats har missats. Hårdare åtgärder behöver då sättas in direkt, vilket kan leda till att relationen till djurhållaren försämrats och djurlidandet har ökat.

Svaren i enkäten visar att en del av djurskyddshandläggarna upplever att det blivit en jakt på normalkontroller och efter fina siffror i statistiken. Samtidigt som handläggarna arbetar för att nå de statistiska målen pressas många hårdare inom det administrativa området, det kan vara att skriva förelägganden, åtalsanmälningar och dylikt. Om meningen är att kontrollerna ska vara likriktade och rättssäkra måste det väl ändå vara bättre att de är jämna i kvalitet istället för jämna i kvantitet?

Min slutsats är att för att skapa goda förutsättningar så att djurskyddshandläggare ska kunna utföra ett gott arbete visar enkäten att det främst behövs ökade insatser i form av mer personal, samt förbättringar inom administrationen.

Så gjordes undersökningen

En enkät skickades ut till 230 anställda djurskyddshandläggare på landets länsstyrelser. Utskicket gav 100 svar (svarsfrekvens 43 procent). Minst en person från varje länsstyrelse svarade. En tredjedel av de svarande hade arbetat som djurskyddshandläggare mellan fem och tio år, en tredjedel i tio år eller längre och resten i fem år eller mindre. Utöver enkäten gjordes sex djupintervjuer med djurskyddshandläggare. Uppsatsen på 15 högskolepoäng heter "Djurskyddshandläggares arbetssituation med avseende på trivsel, resurser och stress", och lades fram år 2016. Handledare var Lena Lidfors, biträdande handledare Eva Erikmarck.

Enkäten hade tio obligatoriska frågor med möjlighet att kommentera. Senast en enkätundersökning gjordes med fokus på djurskyddshandläggares upplevelser av sin arbetssituation var 2011 i ett arbete av Helena Wästerlund. Men sedan 2011 har flera förändringar skett, som att ärendehandläggningssystemet DSK, djurskyddskontrollregistret, har förstärkts och kan numera sammankopplas med Platina, länsstyrelsernas individuella diarieföringssystem. DSK är den nationella plattformen där djurskyddshandläggarna rapporterar in ärenden. Det är också härifrån Jordbruksverket hämtar sin statistik. Sedan DSK infördes har dokumentationen blivit mer enhetlig över landet.

Läs hela uppsatsen här:

http://stud.epsilon.slu.se/10028/1/morgan_e_170215.pdf

Emily Morgan

Yrke: Biolog/etolog och arbetar för närvarande som grisskötare samtidigt som hon läser förvaltningsrätt med inriktning på djurskydd.

Om essän: "Jag valde att undersöka hur neddragningarna skulle påverka djuren och handläggarna som arbetar för deras välfärd. Sverige har en mer långtgående djurskyddslagstiftning än många andra länder och den ska vi vara stolta över samtidigt som vi måste fortsätta att bli ännu bättre."

Sommarläsning om

**HUND
& KATT**

Långa stranddagar, regniga eftermiddagar eller svalkande stunder i skuggan – få gånger är det lika härligt att läsa som på sommaren. Tidningen Djurskyddets recensent Linda Bing har läst fem fina böcker om hund och katt.

UTGÅ FRÅN HUNDEN

Titel: Nyckeln till lycka: Att motverka social stress hos hundar

Författare: Anders Hallgren

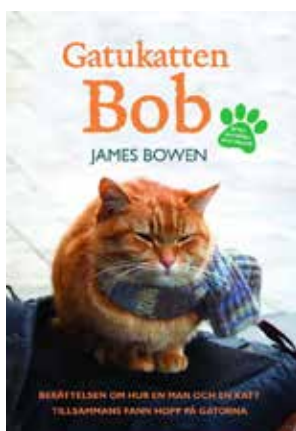
Förlag: AH Books, 2016

I den här boken utgår Hallgren från teorin om vikten av optimala emotionella band i flocken för överlevnad. Teorin styrks av många belägg i den etologiska och psykologiska forskningen. Hundar har minst femton beteenden för att stärka de sociala och emotionella banden för att optimera sammanhållning.

Hallgren går igenom dessa femton beteenden och förklarar utifrån hundens synvinkel varför det är viktigt för hundägare att känna till dessa beteenden för att skapa en harmonisk relation med sin hund.

Hallgren diskuterar vad som händer med hunden vid användning av metoder så som bestraffning och dominans, den så kallade "hårda skolan", i förhållande till den "mjuka skolan" som han förespråkar.

Hur undviker du att utsätta din hund för social stress? Hur stärker vi banden mellan människa och hund? I Nyckeln till lycka finns det många råd att ta till sig för ett lyckligare liv tillsammans med sin hund.

HEMLÖSHET OCH KATTKÄRLEK

Titel: Gatukatten Bob

Författare: James Bowen

Förlag: NoNa, 2014

James Bowen berättar om sitt liv och inleder boken vid den tidpunkt då han efter att ha varit drogberoende och hemlös en längre tid har fått en träningslägenhet. Han försörjer sig som gatumusikant och lever ur hand i mun. Han hittar en skadad, röd gatukatt i huset där han nyss flyttat in. Trots sin ekonomiska situation kan inte James låta bli att hjälpa katten. En rörande situation i början av boken är när James väljer att köpa medicin till katten för sina sista pengar, istället för mat till sig själv. Då förstod jag att det var en kärlekshistoria mellan människa och katt som jag hade framför mig att avnjuta.

Katten får namnet Bob. Bob är bestämd och bra på att visa vad han vill och ger intryck av att vara mycket intelligent. James lyssnar och iakttar Bob för att förstå honom på bästa sätt och deras relation utvecklas och de två blir oskiljaktiga. Tillsammans hjälper de varandra att läka sina sår.

James Bowen har ett underbart sätt att beskriva Bob, med respekt och kärlek. Det är en gripande berättelse och den lämnade mig med ett varmt hjärta och ett leende på läpparna.

ATT HÖRA SIN HUND

Titel: Tänk om jag kunde lyssna

Författare: Kerstin Malm

Förlag: Tanke i Tryck, 2017

I sin senaste bok skriver Kerstin Malm om människans möjlighet och villighet att leva medkännande med hundar. Hon poängterar vikten av en förändring i vårt samhälle, att se varje hund som en individ och inte som ett objekt. Ska hunden endast finnas till för människan eller ska vi sträva mot en mer ömsesidig relation?

Boken är uppdelad i tre delar – Hunden, Människan och Relationen. Varje del inleds med författarens egna tankar och personliga utveckling och avslutas med en berättelse från verkligheten. Där emellan diskuterar hon ämnet utifrån faktaböcker och skönlitteratur och uppmuntrar läsaren att ifrågasätta traditionella vedertagna metoder och åsikter.

Det är vi människor som behöver lära oss att lyssna till våra hundar. De kommunicerar med oss hela tiden. Nyckeln är empati. Att kunna påverka sin situation är avgörande för välbefinnandet. Det gäller för både människor och hundar. Kerstin Malm ger förslag på vad vi kan göra för att ge våra hundar så stor frihet som möjligt.

MED MJUKA METODER

Titel: Etik och etologi: För ett lyckligare hundliv

Författare: Anders Hallgren

Förlag: AH Books, 2016

Tänk dig en bok om hur man förbättrar sin hunds livskvalité samtidigt som man utvecklar det allra bästa förhållandet med hunden. En bok som skiljer sig från mängden av böcker fyllda med "måsten" som talar om hur du ska få din hund att lyda. En bok som ger enkla och praktiska tips om hur du kan träna etiskt rätt med mjuka metoder. Äntligen finns den!

Jag kände mig rentav lycklig när jag läste boken. Ärligt talat kände jag också först ett styng av samvetsqual, att jag borde vara en bättre hundägare. Det övergick dock ganska snabbt till motivation att vilja förstå min hund bättre och hitta sätt att träna som vi båda känner oss bekväma med och utvecklas tillsammans.

Boken är uppdelad i fem kapitel och tar upp ämnen som att förstå sin hund, etologi som lär oss om ett lyckligt hundliv, för- och nackdelar med hundträning och om problemhundar. Boken är skriven på ett sätt som gör den enkel att läsa och ta till sig. Layouten är tydlig och i varje kapitel finns det rutor med kortfattade sammanfattningar av det författaren tycker är viktigast att förmedla.

Flera aktuella ämnen som diskuteras bland hundägare tas upp: Ska man använda godis eller inte vid träning? Vad är bäst för hunden: halsband eller sele? Vad göra om hunden drar i kopplet? Ska man låta hundar leka med varandra? Förstår hunden allt vi säger? Hur välja bra hunddagis? Hallgrens tips är baserade på vetenskapliga grunder. Det känns tryggt.

Journalisten och författaren Olle Svalander bor på Söderslätt i Skåne med familj och katt.

Foto: Nero Press

EN KATT SOM VILL LIVET

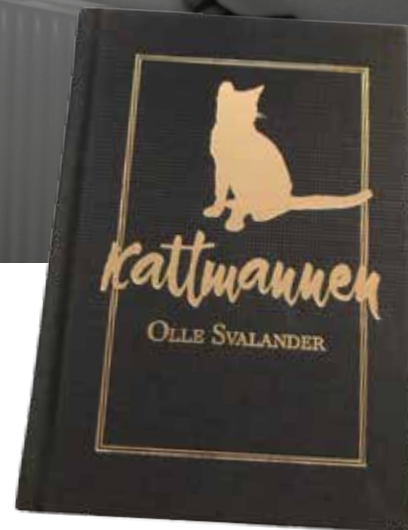
Titel: Kattmannen

Författare: Olle Svalander

Förlag: Nero Press, 2016

Det här är en självbiografisk roman som handlar om ensamhet och katter. Svalander berör med sitt sätt att berätta om sin sjukdom, depression. Tidvis rått och humoristiskt, blandat med en naken ärlighet och fina skildringar av kärleken till de katter som funnits i hans liv sedan barnsben till nutid.

Boken utspelar sig i en lägenhet där en man och hans katt befinner sig. Mannen har avskärmat sig från världen utanför. Katten tar varje chans att slinka ut genom lägenhetsdörren. Katten, en vacker och aktiv individ av rasen Bengal, pockar på mannens uppmärksamhet titt som tätt. Katten har sina rutiner och ser till att mannen engagerar sig. Han har inget val, katten ger sig inte. Och kanske

är det en av orsakerna till att mannen inte försvinner helt in i sin egen värld. Kattens och mannens relation blir till slut en fråga om liv och död.

Då psykisk ohälsa fortfarande är ett ämne som kan kännas svårt att prata om är Kattmannen ett viktigt bidrag för att få fler att våga berätta om sin situation och för att öka förståelsen i samhället. Trots det allvarliga ämnet känns boken aldrig jobbig att läsa. Jag skrattade, blev arg, grät och log om vartannat och blev berörd på många plan.

1

VAR STILL VID HUGGORMSBETT

2 000 hundar och många katter bits varje år av huggorm i Sverige. 30 procent av betten är utan giftinjektion. Enligt försäkringsbolaget Evidensia blir hundar oftast bitna i nos, huvud och ben. Katter i tassarna. Kontakta alltid veterinär om ditt djur blivit biten och håll den stilla medan ni tar er dit. Bär den helst. Ju mindre hunden rör sig desto mindre risk att giftet sprids. Oftast ordinerar veterinären vila, men kan ibland behöva ge vård. Fyra procent av alla hundar som blir bitna av huggorm avlider. Åk alltid direkt till veterinär.

2

MYGG KAN GE KANINGULSOT

Mygg och knott kan överföra virus som ger kaniner gulsot (Rabbit Hemorrhagic Disease Virus, RHDV och RHDV2). Det smittar vilda och tama kaniner. Vissa kaniner kan avlida utan föregående symptom, medan andra får blodigt sekret/skum från näshålan, svårt att andas, neurologiska störningar och/eller leverskador. Vaccinera din kanin mot viruset!

ÅTTA FAROR ATT SE UPP FÖR!

Sommaren är en härlig tid. Men när hunden, katten och kaninen möter naturens paddor, sniglar och ormar kan det ibland gå illa. Ta reda på var närmsta veterinär finns om du är på en ny plats. **Här kommer åtta andra tips på vägen.** Skön sommar!

Text Katarina Hörlin **Foto** iStockphoto

Källor Agria, Evidensia, SJV, SVA, Havs- och vattenmyndigheten och Anicura.

3

PADDA MED GIFT

En hund som biter en padda kan bli förgiftad. På paddans rygg sitter en körtel som utsöndrar gift. Svenska paddor har inte dödlig dos gift, däremot kan hunden drabbas av kraftig salivering. Ring veterinär för råd om din hund bitit en padda.

4

GETINGSTICK GER SVULLNAD

De flesta hundar och katter som blir stungna av getingar får bara ont och kan svullna upp just där sticket tagit. Ta bort taggen och kyl ner området med isbitar inlindade i en handduk. Om hunden eller katten fått flera stick, om den kräks, blir matt och om svullnaden är stor eller finns vid luftvägarna: kontakta veterinär!

5

BADA ALDRIG VID ALGBLOMNING

Få saker går upp mot att se sin hund kasta sig ut i svalkande vatten. Men se upp för algbloomningen. Den brukar inträffa från juli, när den blågröna algen blommar. Toxiner släpps ut, vattnet blir blågrönbrunt. Låt aldrig hundar närma sig vatten där du misstänker algbloomning. Oro, darrighet, diarré, svaghet och kramp är symptomen om hunden får i eller på sig vatten med giftiga toxiner. Åk direkt till veterinär. Håll koll på algbloomningen i ditt län via SMHI.

6

RÄVSKABB

Verkar din hund ha intensiv klåda? Finns räv i området? Hunden kan ha fått rävsckabb. Skabbkvalster, eller *Sarcoptes scabiei*, som dess latinska namn lyder, är ett litet kvalster som lever i överhuden. Det kan förflytta sig in i pälsen på en hund om den rullat sig där en smittad räv varit. Botemedel finns, antingen via spot-on-droppar eller tabletter. Även katter kan i sällsynta fall drabbas, inget läkemedel är registrerat just för katt, däremot finns verksamma substanser som kan användas efter veterinärbedömning.

7

HUND, AKTA DIG FÖR SNIGELN!

Ofta är de bekämpningsmedel människor använder för att få bort sniglar farligare för hunden att få i sig än om de äter upp själva snigeln. Dock finns parasiter som sprider lungmask och fransk hjärtmask i sniglar. En hund som ätit upp en snigel kan få i sig parasiten som senare utvecklas till en mask.

Långvarig hosta, harklingar eller trötthet kan vara symptom. Kontakta veterinär om du misstänker att din hund ätit upp en snigel. Upptäcks det snabbt kan hunden bli helt frisk.

8

FÄSTINGFARAN

Trots att de flesta fästingar inte bär på smitta, kan en del föra över borrelia, anaplasma och andra sjukdomar till din hund eller katt. Manuella plockningsredskap finns på Apotek och i djurfaffärer. Hör med din veterinär vilket förebyggande medel som skulle passa din hund bäst. För att skydda katten kan du absolut inte använda fästingmedel avsedda för hund. Vissa kan innebära livsfara för katten. Rådfråga veterinär!

© Kryss & Quiz AB										GE DJUREN RÄCKA	NOLL- RESULTAT SPRIDS LÄTT	SMÄLTA	SPETS	
BEGRÄN- SAR LIVET SOM FYRA										4	SUND- HAGE TILLTÄL- ANDE			
BESTÄMD FÖLJD														
									NUET ÄREN SMAKSAK	6				
FATTAS PÅ KOPP							NEJ FÖR MÅNGA				SKRIN	TÄTTING	BÄRANDE DEL	
FÖR SIG SJÄLVA														
MAPP HAR MÅNGA LASTER														
STOPP- TECKEN		TRÄD- DEL	SKA SKRÄMMA SPÄNNING	MARINAD SKYDD SKICKADE VIDARE			HA MÅL I MUN	DELAS I 12 ANVÄNDS I PANNAN			I MÅNGA SKÅP NÄTVERK	LANDS- KAMP GAR ÖVER		
SITTER OFTA INBURAD							YTTERSTA SKIKT					ILSKEN	SURF- PLATTA	RÖTERA- DE MED VISSA VARY
ÄREN TIDS- FRÅGA				OLAGLIG SMÅLL UNGE I BOKSKOG			SÅPA DRA I SKÅNE							
MAL- MEDEL		3				KOMMER FRÅN ROM	LUFT- LED		1		SPRANG SNABBT	HÖJD- PUNKT MÄTT FÖR LOTT	5	
STÅR I DRAG- LÅGE							SÄNT SLÄPPER INTE TAGET						PÅ HUGGET	SLUTAR VID NIO
LOPP	FÖR MED THOR HARINGA BEN			KODNAMN INGA- LUNDA						ROPADE HYLLNING				
		I OTTAN					ALLIANS ÖSTGÖTA- ORT					PUST FALL- RIKTNING		LÄSES FRÅN IN- SIDAN
PRESSAT RESULTAT						ETTA				KANTSÖM				
KULA						RUTER								
		ÄRINGEN PLATS MAN LIG- GER PÅ			ANVÄNDS TILL STICK- NING					UTAN LIV		UNDER- HÅLLA		
SMYGER ISKOGEN			PUFF			7				HAR FRAMFÖR SIG		BRÅKI SKOLAN		2

TÄVLA OCH VINN PRISER FRÅN VIVARA!

Vi lottar ut fem "mespaket" från Vivara som innehåller en fågelholk för mesar, jordnötsautomat, jordnötter och en energikaka med frön. Perfekt för att skämma bort mesarna.

GÖR SÅ HÄR:

Kryssets numererade rutor (i nummerordning) bildar ett lösenord. SMS:a lösenordet till **72672**.

Skriv: **kryss** (mellanslag) **djur** (mellanslag) **lösenordet** samt ditt namn, fullständig adress.

(SMS-kostnad: 7 kronor.)

OBS! För att SMS-tävla behöver ditt mobilnummer registreras hos WyWallet. Det kostar inget, och du gör det bara en gång. SMS:a WW till 71798. För frågor, ring deras kundtjänst: 0771-22 50 50.

Senast **den 12 augusti** måste vi ha ditt svar. Lösning och vinnare presenteras i nästa nummer.

GRATTIS!

Förra numrets vinnare:

Gunilla Lundh, Bergvik, Inger Eriksson, Strängnäs, Torbjörn Jonson, Halmstad, Marita Andersson, Vingåker och Gunnvor Sebbfolk, Obbola.

Rätt lösning till Djurkrysset i nummer 1, 2017:

U	S	M	L	MAGASIN	HÄR KÄRST-MATISK
BLANK OCH FIN	P	O	L	E	R
KÄPSLÖG LÄST UPP FÖR NEDSKÖVNING	P	R	U	T	A
D	I	K	T	E	R
ÖKAR TAKTEN	G	A	S	T	E
GLÖDANDE FLÄGOR, SKUPPA	G	N	I	S	T
T	A	G	N	E	T
VARMER LIVAST SÄTTA KLORNA	D	U	N	T	Å
ÖKAT & QUIT AB	M	R	A	T	T
SÄTT I HÅLSEN	T	R	A	T	T
GORMA FINANSIERAR	R	Y	T	A	A
TIDIG TID	O	T	T	A	A
MJÄRDE	B	U	R	A	S
ÅR OGRÄDDA BULLAR	D	E	G	I	G
KORT FÖR KORT FÄRSTÄA ODET	E	K	O	A	T

Vi har ALLT du kan tänkas behöva till din hund... och lite till!

Bra priser

Snabba leveranser

Oslagbart sortiment

08-653 13 00 • info@haromi.se • www.haromi.se

DIN VETERINÄR
smådjurskliniken

Årets djurklinik 2016!

VÄLKOMMEN!

Medicinska utredningar • Operationsavdelning
Röntgen • CT-röntgen • Ultraljud • Cardiologi
Ögonspeglar • Kattmottagning • ID-märkning
Kostrådgivning • Al-kompetens

042-20 20 00 • www.dinvet.nu
Ekvändan 2, Helsingborg

KATT! KATT!

Onödigt och outhärligt för kattälskaren

Mängder av fina kattsaker i vår webbutik.
När du handlar skriv **Djurskyddet** i meddelandefältet så får du två paket kattnäsdukar på köpet.

Brickor, glasunderlägg m.m.
designade av Lisa Larson

Webbutiken

öppen dygnet runt

www.kattkatt.se/shop

Butik Grävelsta 16, Vallentuna,

08-510 23 513

Hemlösa katter söker nya goda hem

Se bilder på vår hemsida www.kattpensionat.com

SOLGLÄNTANS
KATTPENSIONAT

SLEM I AVFÖRINGEN

Vår blandras har vid flera tillfällen haft slem och blod i avföringen. Först bajsar hon normalt sedan kommer det vattnig och blodslemmig avföring. För övrigt pigg och äter bra. Måste vi göra något eller är detta normalt?

"Orolig"

VALP RÖR SIG SOM EN KATT

Min kusin har tre katter och har precis köpt en hundvalp. Jag tycker att katterna verkar dominera valpen lite väl mycket, de kan fräsa åt honom när de inte vill att han ska vara nära och han lyder alltid. Ibland leker de bra ihop säger min kusin. Men under mitt senaste besök hade valpen börjat slicka den ena katten på nacken och liksom rörde sig som en katt. Kan det vara skadligt för valpen att identifiera sig för mycket med katternas sätt att vara?

"Djurvän"

→ VETERINÄREN

SVAR: De symtom som du beskriver tyder på en grovtarmsinflammation. Akuta tillfälliga grovtarmsinflammationer går oftast över av sig själv, eventuellt efter byte till dietfoder, men kroniska grovtarmsinflammationer är inte ovanliga hos hund. Det finns flera olika orsaker, till exempel parasiter eller kroniska inflammatoriska sjukdomar, och kräver utredning av veterinär. Det görs med blod- och träckprover och ofta även med så kallad endoskopi, dvs att man går in med fiberendoskop och inspekterar samt tar vävnadsprover.

Med andra ord, om dessa symtom är mer än tillfälliga så bör du söka veterinär för mer rådgivning och undersökning. ✕

Torkel Falk

Veterinär och ordförande i
Djurskyddet Helsingborg

→ ETOLOGEN

SVAR: Din korta beskrivning av hur katterna och hunden betar sig tillsammans med varandra tyder på utvecklingen av en vänskaplig och bra relation. Att valpen respekterar katternas avvisande signaler ger bra förutsättningar för en avspänd relation mellan katt och hund. En hund har, precis som andra djurarter, ett för arten genetiskt förprogrammerat beteende. En valp som fått tillräckligt lång tid tillsammans med tik och kullsyskon har bra grundförutsättningar att lära sig hantera sociala situationer av olika slag. Djur av olika arter kan lära sig att förstå och reagera på andra arters kommunikativa signaler, särskilt de som är mer generella som till exempel vissa läten. Miljön runt ett djur inverkar alltid på dess beteenden, men då handlar det om förändringar i frekvens av olika beteenden, och inte att djuret tillägnar sig en helt annan arts beteendepertoar. ✕

Ingrid Redbo

Docent i etologi

**Mikroinkapslad
MYGGSPRAY
för människa
och djur**

500 ml
50 ml

Mikroinkapsling *
reducerar upptag av
aktiv substans Icaridin
genom huden.

Bredspektrum.
Mot bl a mygg, knott,
broms och fästing.

*Återförsäljare
söktes!*

Ref. och tester på vår
hemsida. Välkommen!

**Kräm mot nargiga
trampdynor**

**ANTI-ITCH NEEM™
CREAM**

250 ml

**ANTI-ITCH NEEM™
SHAMPOO**

**ANTI-ITCH NEEM™
LOTION**

1000 ml

1000 ml

Baserade på
välgörande olja
utvunnen ur NIM-trädet,
vars olika beståndsdelar
nyttjas bl a inom
Ayurvedas läkekonst.

Ger len
och glansig päls.

Egen tillverkning.
Produkterna är även
registrerade i Spanien.

**Nim
Distribution
Center ab**

* DR 1
mikrokulor

bionim.com

08-740 2630

Alla djurskyddets läsare får 20% rabatt
på ett köp i vår webbshop.

Ange kod: **djurskyddet20**

(gäller tom 20170731, gäller ej på reovaror
eller i kombination med andra rabatter)

Vi gillar design och vi gillar hundar.
Shiro & Malou är varumärket som förenar de två.
Vi erbjuder bäddar och andra tillbehör.

www.shiromalou.com

**TOA
LÄTT®**

Strö för katt och smådjur

SVENSKTILLVERKAT
av pappersmassa

Gilla oss på
Facebook!

UNIKT OCH
MILJÖVÄNLIGT!

www.sorption.se

Sorption AB, Bultv. 1, 813 21 Hofors, Tel: 0290-230 70, info@sorption.se

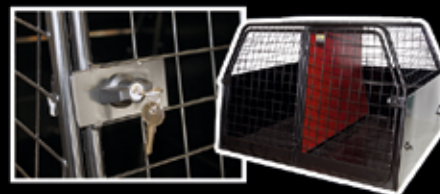
**Alfta
Buren**

**Valphage i ny
förbättrad
version!**

➤ **Påbyggbar med flera sektioner.**

NYTT
LÅSBART
VRED TILL
VÅRA HUND-
BURAR!

Besök vår webbshop!
ALFTABUREN.SHOPITOO.COM

WWW.ALFTABUREN.SE • 070-635 34 49

"Under alla år som min man och jag har levt med olika hundar har det förvånat mig att han klarar dem bättre i svåra situationer än vad jag gör. Det trots att han inte har någon som helst hundutbildning, faktiskt inte ens något intresse av hundträning eller hundvärldens alla tankar och metoder", skriver **gästkrönikören Kerstin Malm**.

Den vi älskar accepterar vi

Visst, skomakarens barn går i trasiga skor och bagarens barn äter gammalt bröd – det har vi hört och skrattat åt. Men vad skulle det i så fall bero på i vårt fall? Jag har tänkt på en massa möjliga orsaker, t ex att min man är lugn i alla lägen, att han inte bryr sig särskilt mycket om vad andra tänker, att han genom sin styrka bättre klarar av att hejda ett plötsligt utfall eller att han inte är lika känslomässigt engagerad som jag.

Sakta tror jag att jag nu börjar närma mig svaret på frågan. Min man accepterar automatiskt våra hundar som de är och han har aldrig en agenda för hur han ska jobba för att förändra dem. Med accepterandet följer en kärlek som är villkorslös och som i sig förändrar både individer och relationer.

Men visst älskar väl vi hundaktiva våra hundar och accepterar dem som de är? Det är lätt att tro att vi gör det, men det finns en hake. Hela hundvärlden bygger på att vi ska forma och träna en hund till att bli "problemfri" eller till det vi vill ha. Det blir i sig ett moment 22 för det försvårar situationer som skulle kunna förändras av sig själva om vi kunde acceptera och låta saker få ha sin tid.

En ständig känsla av att någon försöker förändra en skapar ett motstånd. Det gör det betydligt svårare att påverka någon annan. Vi jobbar mot ett mål för en annan varelse, vilket gör den andre till föremål för vår prestation. För en hund kan själva känslan av att vi jobbar mot att förändra den leda till frustration och en låsning. När vi istället kan känna och acceptera hundens känslor av bristande tillit, rädsla eller obehag när den känner sig tvingad, har vi kommit långt.

När vi själva blir oroliga, frustrerade eller irriterade över hundens beteende är det tecken på att vi har svårt att acceptera. Men vi ska inte anklaga oss själva för vi gör oftast allt vi förmår för att det ska bli bra. Kanske kämpar vi för mycket, vi har inte bara svårt att acceptera vår hund som den är, vi har svårt att inse våra egna begränsningar. Begränsningar som ofta handlar om vår oro och våra starka känslor för hunden.

Kanske är det där vi behöver börja – att acceptera oss själva som vi är och se allt vi gör av kärlek till vår hund. Att börja med att se på oss själva med medkänsla. Innan vi är redo, hjälper vi vår hund och oss själva bäst genom att inte försätta oss i alltför jobbiga situationer. Det är också en form av accepterande – innan vi är mogna att klara en situation kan det vara bättre att förebygga eller undvika den.

Holly, som jag nu lever med, är den första hund som jag kan acceptera som hon är. Plötsligt ser jag skillnaden mot min tidigare attityd mot hundar. Jag ser hur det påverkar Hollys beteende och vår relation. När jag blivit medveten ser jag också att Holly är en fantastisk läromästare. Jag kan allt lättare känna om jag går över hennes gräns för vad hon känner är okej. När jag låter bli att gå över den gränsen, utvecklas hos henne en annan kärlek och trygghet med mig. Mest fascinerande är att vår samvaro då också blir mer självklar och de svåra situationerna enklare.

Kerstin Malm

Författare, filosofie doktor i etologi med lång erfarenhet av praktiskt arbete med hundar och hundägare. Nu aktuell med boken "Tänk om jag kunde lyssna", som recenserar på sidan 30.

"Innan vi är mogna att klara en situation kan det vara bättre att förebygga eller undvika den."

Är både du och din katt rädda hemma?

Våld i hemmet drabbar ofta flera i familjen. Om du är utsatt för hot eller våld kan du ringa Kvinnofridslinjen, en nationell stödtelefon för våldsutsatta, på 020-50 50 50 eller gå in på www.kvinnofridslinjen.se

Forskning visar att det finns samband mellan våld mot djur och våld mot människor. Så blir ett djur slaget kan även andra familjemedlemmar vara i riskzonen.

Läs mer på www.sesambandet.se

020-50 50 50
Kvinnofridslinjen

Se världen i ett annat ljus
SOLARPLEXIUS

Solskyddsrutorna för din bil..

Solskydd i färdigskuren polycarbonat för din bil

Beställa / Kundtjänst: 013-87041

www.solarplexius.se

Besök oss på

- * Ingen film
- * Inget klister
- * Inga bubblor
- * Avtagbart
- * Motverkar värme
- * Enkel Montering

Montering

Pris Exempel
3-rutor

1245:-

Alla priser är inkl frakt

www.solarplexius.com

Kundtjänst 013-87041

Medlemsförmån i samarbete med Familjens jurist

Testamente för endast 2 995 kr

Vill du ge en testamentsgåva men saknar testamente erbjuder vi i samarbete med Familjens jurist en möjlighet att få ett komplett testamente, inklusive rådgivning, för endast 2 995 kr. Erbjudandet gäller bara om bokningen sker via Djurskyddet Sveriges hemsida och under förutsättning att du är medlem hos oss eller vill testamentera till förmån för oss. Länk till bokningen hittar du på djurskyddet.se under Stöd oss/Testamentera. Har du inte möjlighet att boka via internet kan du även kontakta Familjens jurist via telefon för att boka tid. Uppge koden "Djurskyddet" när du bokar.

I priset ingår en timmes konsultation med en av Familjens jurists experter. Konsultationen görs via telefon och testamentet skickas via e-post. Bevittning av testamentet ingår inte. Erbjudandet är unikt för Djurskyddet Sverige och kan inte kombineras med andra rabatter från Familjens jurist.

Att förvara sin vilja!

När ett testamente väl är skrivet är det en värdefull handling för både dig och dina nära. Försvinner det blir fördelningen helt annan än du tänkt dig. Familjens jurist erbjuder därför en trygg förvaring av testamentet och garanterar att det kommer fram när det behövs för endast 1 500 kr.

Familjens jurist är Sveriges största privatjuridiska byrå och har en stor erfarenhet av att skriva testamente.

Läs mer på familjensjurist.se

Kontakta vår medlemsservice

Har du frågor om ditt medlemskap, vill beställa informationsmaterial eller meddela att du har ny adress?

Välkommen att kontakta Djurskyddet Sveriges medlemsservice på **08-673 35 11**. Telefontiderna är mån–tors 9–15, fre 9–14.

Du kan också mejla till info@djurskyddet.se.

Brev skickas till:
Djurskyddet Sverige
Hammarby Fabriksväg 25
120 30 Stockholm

Stöd oss med ett swish!

Djurskyddet Sveriges arbete för djuren är helt beroende av gåvor från allmänheten. Stöd vårt arbete genom att swisha en gåva. Alla gåvor, stora som små, är viktiga. Tack!

Vårt Swish-nummer: 9001066

Djurskyddet Sverige är godkända som 90-kontoinnehavare av Svensk Insamlingskontroll. Ett så kallat 90-konto är ett insamlingskonto som har utfärdats av Svensk Insamlingskontroll som sedan kontrollerar hela organisationens verksamhet och ekonomi för att du som givare ska känna trygghet att din gåva används rätt. Vårt 90-konto: 90 01 06-6

Klipp av talongen här, lägg i kuvert och skicka kostnadsfritt till vår svarspostadress.

Fyll i talongen och posta den till Djurskyddet Sverige!

Ja, jag är intresserad av att stödja Djurskyddet Sveriges arbete. Skicka mig information om:

- ☐ Bli medlem
- ☐ Bli Djurvän (100 kr/mån)
- ☐ Ge en gåva
- ☐ Minnesgåva
- ☐ Högtidsgåva
- ☐ Testamentering

☐ Jag är redan medlem men har ny adress.
(Fyll i både din nya och gamla adress, samt medlemsnummer)

☐ Jag är redan medlem men lämnar gärna mitt telefonnummer och/eller e-post så att ni kan nå mig på flera sätt.
(Glöm inte fylla i ditt namn och medlemsnummer)

Det går också bra att mejla info@djurskyddet.se för att meddela din nya adress.

Namn och min nya adress:

För- och efternamn: _____

Adress: _____

Postnummer: _____ Postadress: _____

Telefon: _____

E-post: _____

Personnummer (ÅÅMMDD): _____

Vid adressändring; det här var min gamla adress:

Adress: _____

Postnummer: _____ Postadress: _____

Medlemsnummer: _____

Skicka talongen till: Djurskyddet Sverige, Svarspost, Kundnr 20425761, 120 20 Stockholm

Djurskyddet Sverige där du bor!

Djurskyddet Sverige är ett riksförbund med 52 lokalföreningar över hela landet.

BLEKINGE LÄN

Djurskyddet Karlshamn

Telefon: 0735-08 71 07
karlshamn@djurskyddet.se

Djurskyddet Ronneby

djurskyddet.ronneby@hotmail.com

DALARNAS LÄN

Djurskyddet Dalarna (Rättvik)

dalarna@djurskyddet.se

GÄVLEBORGS LÄN

Djurskyddet Bill & Bull Söderhamn

Telefon: 0764-10 01 01
info@djurskyddetbillochbull.se

Djurskyddet Bollnäs-Ovanåker

Telefon: 0703-02 80 06
djurskydd_bollnas@hotmail.com

Djurskyddet Skygga Katten Enånger

Telefon: 0709-21 95 00
l.trempenau@telia.com

HALLANDS LÄN

Djurskyddet Norra Halland (Kungsbacka)

Telefon: 0700-833 033
info@djurskyddetnorrahalland.se

Djurskyddet Kattfotens Katthem i Halmstad

Telefon: 0701-55 80 08
kattfoten@kattfoten.se

Djurskyddet Varberg

Telefon: 0345-341 50
djurskyddvarberg@hotmail.se

Halmstadortens Djurskyddsförening

Telefon: 0346-530 68
tomas.erge@telia.com

JÄMTLANDS LÄN

Djurskyddet Jämtlands Län (Östersund)

Telefon: 0706-39 37 55
annica.moreskog@telia.com

JÖNKÖPINGS LÄN

Djurskyddet Eksjö

Telefon: 0702-52 82 88
cats@djurskyddet-eksjo.se

KALMAR LÄN

Djurskyddet Kalmar

Telefon: 0703-579 303
kalmar@djurskyddet.se

Djurskyddet Oskarshamn

Telefon: 0491-188 15
oskarshamn@djurskyddet.se

Djurskyddet Västervik

Telefon: 0704-530 518
djurskyddetvastervik@gmail.com

KRONOBERGS LÄN

Djurskyddet Kronoberg (Växjö)

info@djurskyddetkronoberg.se

Djurskyddet Sigfrid (Växjö)

Telefon: 0760-22 05 04
sigfrid@djurskyddet.se

NORRBOTTENS LÄN

Djurskyddet Norrbotten (Luleå)

Telefon: 0730-32 21 82
jenny.lindback@hotmail.com

SKÅNE LÄN

Djurskyddet Helsingborg

Telefon: 0705-47 00 68
helsingborg@djurskyddet.se

Djurskyddet Kullabygden (Höganäs)

Telefon: 0702-46 80 42
kullabygden@djurskyddet.se

Djurskyddet Landskrona

Telefon: 0738-04 96 44
djurskyddetlandskrona@hotmail.com

Djurskyddet Nordostskåne

Telefon: 0708-11 28 16
nordostskane@djurskyddet.se

Djurskyddet Ängelholm-Bjäre

Telefon: 0761-40 49 00
angelholm-bjare@djurskyddet.se

STOCKHOLMS LÄN

Djurskyddet DOSO

Telefon: 08-765 66 23

Djurvännernas förening i Stockholm

Telefon: 08-755 68 46
ordf@djurvannernastockholm.se

Djurskyddet Kattvärnet Haninge

Telefon: 08-776 16 80
info@kattvarnet.nu

SÖDERMANLANDS LÄN

Djurskyddet Mariefred

Telefon: 0707-77 19 54
susanne.queckfeldt@gmail.com

Djurskyddet Nyköping

Telefon: 0155-21 76 32
katthemmet@finntorpskatthem.se

Djurskyddet Strängnäs

Telefon: 0708-80 54 42
strangnas@djurskyddet.se

VÄRMLANDS LÄN

Djurskyddet Filipstad

Telefon: 0725-49 38 69
filipstad@djurskyddet.se

Djurskyddet Karlstad

Telefon: 054-53 47 06
kontakt@djurskyddetkarlstad.se

Djurskyddet Kristinehamn

Telefon: 0762-97 93 75 / 0762-97 95 37
info@djurskyddetkristinehamn.se

Djurskyddet Säffle-Åmål

saffle-amal@djurskyddet.se

Djurskyddet Sunne

Telefon: 0725-30 73 77
sunne@djurskyddet.se

Djurskyddet Westra Wermland (Arvika)

Telefon: 0722-33 38 10, 0722-33 38 20
westrawermland@djurskyddet.se

VÄSTERBOTTENS LÄN

Djurskyddet Skellefteå

Telefon: 0702-70 03 92
djurskyddetskelleftea@gmail.com

Djurskyddet Västerbotten (Umeå)

Telefon: 090-14 21 11
info@djurskyddetvasterbotten.se

Djurskyddet Åsele Katthem Kurrlyan

Telefon: 0941-109 87
aselekurrlyan@hotmail.com

VÄSTERNORRLANDS LÄN

Djurskyddet Härnösand

Telefon: 0611-128 17
m_elmroth@hotmail.com

Djurskyddet Katthjälpen Sundsvall

Telefon: 0707-32 02 40
info@katthjalpen.com

Djurskyddet Sundsvall

Telefon: 060-56 78 50
djurskydds@hotmail.com

Djurskyddet Ådalen (Sollefteå)

Telefon: 0620-242 67 / 073-063 23 45
djurskyddetadalen@hotmail.com

Djurskyddet Örnköldsvik

Telefon: 0660-25 02 77
oviks_djurskydd@hotmail.com

VÄSTMANLANDS LÄN

Djurskyddet Köping Kattvännerna

Telefon: 0221-289 12
koping@djurskyddet.se

Djurskyddet Västerås Huskatten

Telefon: 021-18 95 98
info@huskatten.com

VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

Djurskyddet Bohuslän

Telefon: 0761-17 77 81
info@djurskyddetbohuslan.se

Djurskyddet Skaraborg (Töreboda)

Telefon: 0739-24 26 72
skaraborg@djurskyddet.se

Djurskyddet Skövde katthem

Telefon: 0737-03 70 31
skovdekatthem@hotmail.com

Djurskyddet Uddevalla

Telefon: 0522-51 17 08

ÖSTERGÖTLANDS LÄN

Djurskyddet Fiahemmet i Norrköping

Telefon: 011-31 14 99
fiahemmet@hotmail.com

Djurskyddet Mjölby

Telefon: 0142-36 11 02
djurskyddetmjolby@gmail.com

Djurskyddet Linköping

Telefon: 013-501 65
djurskydd@linkopingsdjurskydd.se

Stina Näsström

Djurskyddsinspektör och styrelseledamot i Djurskyddet Sverige

SISTA ORDET

Djur som hålls i bur

När jag var liten hade jag en kompis som aldrig fick något djur. Hennes pappa sa "Djur ska inte sitta i bur". Jag tyckte synd om henne och tänkte att han var dum. Jag hade nämligen djur i bur. Det var inget konstigt med det, alla höll djur så. Att hålla djur i bur har en stark tradition. Tyvärr så stark att vi sällan reflekterar över hur djuren i buren faktiskt mår.

När vi ser minkar och höns i bur reagerar de flesta. Men mer sällan när de ser en kanin eller en fågel i bur, en häst i en box eller en fisk i ett litet akvarium. Detta trots att vi genom sunt förnuft och forskning vet att dessa arter behöver mer än det en burmiljö kan erbjuda.

Vi är så vana vid att se dem där i buren att det enda vi reagerar på är att djuren ibland beter sig märkligt. Att sitta i bur skulle för en människa vara ungefär som att spendera all sin tid i ett litet rum. Visst skulle det snabbt bli ett väldigt tråkigt och enformigt liv? Antingen har du ingen att umgås med eller så får du dela rum med några andra utan någon som helst möjlighet att gå iväg om du tycker någon är jobbig. Plötsligt är du det uttråkade djuret i buren med ett stereotypiskt beteende.

Få missköter djur med avsikt. Man sköter djur så bra man kan utifrån den kunskap och de resurser man har. Ibland har man dock för lite kunskap. När människor började hålla djur i bur trodde de att djuret mätte bra så länge det fanns mat, vatten och var rent. Nu vet vi bättre! Djur har fler behov än så för att må bra.

När jag tänker på mina barndomsdjur i bur inser jag att de inte alltid hade det så bra. Min kompis pappa var inte dum, han var djurvän. Nu är jag föräldern vars barn vill ha djur. Jag säger inte nej, men jag väljer djurslag med omsorg. Istället för burar visar jag hur man kan hålla djur på djurens villkor utanför buren. Det är dags att skapa nya traditioner. ✕

Det här är Djurskyddet Sverige

■ **Djurskyddet Sverige** är med sina nästan 11 000 medlemmar och 54 anslutna lokalföreningar en av Sveriges största djurskyddsorganisationer. Vi har arbetat i över 100 år för att hjälpa djuren.

■ **Vår vision** är ett samhälle där människor visar respekt och medkänsla för alla djur. Alla djur ska ha rätt att utföra sina naturliga beteenden och skyddas från lidande. När djur avlivas eller slaktas ska det ske på ett smärtfritt sätt.

■ **Vi opinionsbildar och** påverkar politiker för att förbättra djurskyddslagstiftningen. Vi finns representerade i olika arbetsgrupper och kommittéer samt är remissinstans åt departement och myndigheter.

■ **Våra lokala föreningar** arbetar bland annat med att ta hand om djur som har blivit hemlösa och vanvårdade.

■ **Internationellt arbetar vi** genom Nordiska Djurskyddsrådet, Eurogroup for Animals och World Animal Protection.

■ **Vårt arbete finansieras** av medlemsavgifter, arv och gåvor. Organisationen har 90-konto, verksamheten kontrolleras därmed av Svensk Insamlingskontroll.

PLUSGIRO: 90 01 06-6

BANKGIRO: 900-1066

GENERALSEKRETERARE

Åsa Hagelstedt

ORGANISATIONSSEKRETERARE & MEDLEMSSERVICE

Majk Michaelesdotter

SAKKUNNIG

Emma Brunberg

INFORMATÖR & INSAMLINGSANSVARIG

Sara Frick

EKONOMI

Irmeli Tarma

REDE

Helena Risinger & Jeanette Polsäter

UTSKICK & ADMINISTRATION

Martine Everett

RECEPTION

Jeanette Polsäter

PRAKTIKANT

Emma Broberg

FÖRBUNDSORDFÖRANDE

Linda Maria Vonstad

STYRELSELEDAMÖTER

Catarina Niklasson Schöön, Kerstin Linde, Gunnela Ståhle, Hannah Kendrup, Linnea Stålhandske, Owe Sandström, Sofia Arkelsten, Stina Näsström

NÄSTA NUMMER

KOMMER DEN 6 OKTOBER

TEMA

Jakt

LÄS FLER NYHETER PÅ TIDNINGEN.DJURSKYDDET.SE

120 år för djurens skull!

4 juni 1897 bildades De Svenska Djurskyddsföreningarnas Centralförbund. Det var startskottet för riksförbundet Djurskyddet Sverige, som vi idag heter. Arbetet för djuren har sedan dess pågått i 120 år.

Många förbättringar för djuren har skett under dessa 120 år, framför allt vår nuvarande djurskyddslag som när den kom i slutet av 1980-talet innebar världens då bästa djurskydd. Men nu är det hög tid att lagen förbättras och vi fortsätter kämpa för djurens skull.

**Fira
120 år
med oss!**

**Swisha 120 kr till
90 01 066.**

Uppmana gärna andra att swisha och
använd #120årfördjuren

**Tack för att du är med och gör
skillnad för djuren!**

Kloklippningsproblem?

Osters kloslip förenklar skötseln
och minskar risken för skador

Det du behöver för professionell grooming

BRATTPETS.SE

Välkommen in på vår hemsida!